БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТЛАРИ, ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

10-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 75 (2366),
16 АПРЕЛЬ
СЕШАНБА
1963 ЙИЛ

БАҲОСИ 2 ТИЙИН

Меҳнат зафарларимиз 1 Май байрамига тўёна бўлсин! Чирчиқ шаҳрининг саноат корхоналарида, қурилиш объектларида майолди социалистик мусобақаси тобора авж олмоқда. Ушбу сурат «Узбекхиммаш» заводида олинган. Корхонанинг пешқадам ишчилари Дмитрий Кабзар (чапда) ва Георгий Кузнецов ўртоқлар кунлик топшириқни 130 процентдан бажариб, социалистик мусобақанинг олдинги сафида бормоқдалар.

А. Абалян фотоси.

МУСОБАҚАНИНГ ҚУДРАТЛИ КУЧИ

СОВЕТ ИТТИФОҚИНИНГ МЕҲНАТКАШЛАРИ! БУТУН КУЧ КПСС ПРОГРАММАСИНИ, ПАРТИЯ XXII СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ БАЖАРИШГА ҚАРАТИЛСИН!

КОММУНИЗМ ҒАЛАБАСИ САРИ, ОЛҒА!

Жонажон партиямизнинг бу оташин Чақириқлари ҳар бир меҳнат аҳлининг билагига куч, юрагига ғайрат бахш этиб, уни янгидан-янги зафарларга ундамоқда. Поёни йўқ мамлакатимизнинг ҳамма ерларида омманинг қудратли социалистик мусобақаси янги куч билан тобора авж олмоқда. Саноат корхоналарида, қурилиш ва транспорт ташкилотларида, колхоз ва совхоз далаларида, илмий муассасаларда меҳнат аҳли улуғ мақсад йўлида ҳиммат камарини янада маҳкамроқ боғламоқда.

Ер юзида ҳамма халқлар учун Тинчлик. Меҳнат, Озодлик, Тенглик, Қардошлик ва Бахт-саодатни барқарор қилувчи коммунизм миллионларнинг ижодий меҳнати билан барпо этилади. Катта ва улуғ мақсад тошқин дарёдек ғайрат қўзғайди дейдилар. Шу мақсад, шу эзгу-орзу халқимизни партиямиз белгилаб берган бир маррадан иккинчи бир—янада юқорироқ марраға чорламоқда.

Қудрати зўр, ҳиммати баланд совет халқи бутун дунё меҳнаткашларининг ҳаётидаги шонли воқеага — 1 Май байрамига зўр тайёргарлик кўрмоқда. Шонли воқеаларни меҳнатда янги ғалабалар билан нишонлаш яратувчи халқимизнинг азалий традицияси бўлиб қолган. Областимиз меҳнаткашлари ҳам бу умумхалқ байрамига муносиб тўёна тайёрлаш иштиёқи билан яшамоқдалар. Завод-фабрикаларда мусобақа байроғи тобора кўтарилмоқда. Саноатчиларимиз резервлардан тўла ва унумли фойдаланиш, меҳнат унумдорлигини ошириш учун курашиб, улуғвор етти йилликнинг бешинчи йили топшириғини муддатидан илгари бажариш учун курашда дастлабки ғалабани қўлга киритдилар. 1963 йил биринчи квартал плани анча ортиғи билан бажарилди. Мамлакат пландан ташқари кўп миқдорда машина ва ускуналар. енгил ҳамда озиқовқат маҳсулотлари олди. Коммунизмнинг моддий-техника базасини яратиш учун умумхалқ курашининг олдинги сафларида бораётган Тошкент тўқимачилик комбинатининг коллективи шу йилнинг ўтган даври мобайнида планга қўшимча равишда аҳоли учун бир миллион юз минг метр газмол ишлаб чиқарди. Партиянинг илҳомбахш Чақириқлари тўқимачилар ғайрата-ғайрат қўшиб юборди. Улар ўз имкониятларини қайтадан кўриб чиқиб, йил охиригача аввалги мажбуриятдаги 300 минг метр ўрнига пландан ташқари бир миллион метр хом сурп тайёрлаш мажбуриятини олишди.

Коммунизм — мўл-кўлчилик демакдир. Қудратли индустриямизни муттасил юксалтира бориш билан бир қаторда биз тобора кўпроқ пахта, гўшт, сут, картошка ва сабзавот маҳсулотлари етиштиришимиз керак. Халқимиз манфаатлари, давлат манфаатлари биздан шуни талаб қилмоқда. Қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари партия ва ҳукуматнинг кун сайин бераётган ғоят катта ғамхўрликларига жавобан колхоз ва совхоз далаларида фермаларда фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Бу йил областимизнинг омилкор, тадбирли пахтакорлари Ватанга 319 минг тонна «оқ олтин» етказиб беришдек юксак мажбурият олишган. Ана шу мақсад йўлида яхши ният билан деҳқон ерга чигит тикяпти. Пахтакорларимиз ўртоқ Н. С. Хрущев қўйган энг муҳим вазифани — гектаридан 25 центнердан кам пахта оладиган бирорта хўжалик бўлмасин деган вазифани муваффақиятли бажариш учун тегишли тадбирларни кўрмоқдалар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Олий совети Президиуми ва Министрлар Советининг Мурожаати қишлоқ хўжалигимиз меҳнаткашларини янгидан-янги зафарларга илҳомлантириб юборди. Колхозчилар, совхоз ишчилари Мурожаатга жавобан меҳнат ғайратини оширмоқдалар. Ҳозирги куннинг ҳар бир дақиқаси ниҳоятда қимматли. Ҳар бир хўжалик ўз шароити ва ўз имкониятларини ҳисобга олиб, ер етилишига қараб чигит экишни қизитиб юбориши керак. Вақтинг кетди — нақдинг кетди, дейди халқимиз. Ҳар бир ишни ўз маврутида, қилган киши ютади, кечиккан эса ютқазади. Бир кун олдин эккан — бир ҳафта олдин хирмон кўтаради. Куздаги баракали хирмон эса шу кеча-кундуздаги ғайрат-шижоатимизга, ҳиммат ва орнятимизга боғлиқ эканлигини асл деҳқон яхши билади.

Чигит экиш кампанияси — пахтачиликдаги энг муҳим ва энг ҳал қилувчи даврдир. Иш бошидан пухта бўлса, кейин панд емайди киши. Шунинг учун ишни бошидан сифатли ва пухта қилиш жуда катта аҳамиятга эгадир. Ишлаб чиқариш бошқармалари, партия комитетлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари экиш олди ишларининг ҳамда чигит экишнинг сифати устидан тегишли контроль ўрнатишлари лозим. Бунда тўла гектар учун, квадратларнинг аниқ чиқиши учун, кўчатларнинг бутлиги учун курашиш айниқса зарурдир. Мўл ва арзон пахта ҳосили етиштириш учун партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари омма ўртасида олиб борилаётган ташкилотчилик ишларини тинмай такомиллаштиришлари, механизацияни, фан муваффақиятларини ва илғорлар тажрибасини дадил жорий қилишлари, қолоқ хўжаликларга эътибор бериб, уларни илғорлар даражасига кўтаришлари керак.

Денгиздек тўлқинланиб авж олаётган омманинг мусобақасига бошчилик қилиш, унинг куч-ғайратини давлат планларининг ҳамма турлари бўйича берилган топшириқларнинг тўла ва ортиғи билан бажарилишига сафарбар этиш — маҳаллий партия ва совет ташкилотларининг муқаддас бурчидир. Шунга эришайликки, ҳар бир коллектив улуғ байрам — 1 Майга ўзининг муносиб тўёнаси билан келсин.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ МЕҲНАТКАШЛАРИ! УМУМХАЛҚ СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАСИНИ КЕНГАЙТИРИНГ ВА! ЕТТИ ЙИЛЛИК БЕШИНЧИ ЙИЛИ ПЛАНИНИ МУДДАТИДАН ИЛГАРИ БАЖАРАЙЛИК!

МАЙОЛДИ мусобақасини ҚИЗИТАМИЗ!

БЎЗ ЕРДАН 4.200 ТОННА „ОҚ ОЛТИН"

Бир вақтлар «қуш учса қаноти куядиган» кўҳна чўлга баҳор ва булбул, сув ва нур келди. Кўклам кўркамлик бахш этди. Асрий чўл сийнасига оби-раҳмат таралди. Тарихда биринчи марта ана шу бўз ерга чигит қадалди. Ҳадемай у бўй кўрсатади. Эгатларда жилдираб сув оқади...

Асов чўл бағридан тўрт минг гектар ерни узиб олиш осон бўлмади. Кўп тер тўкилди... Дастлабки машаққатлар енгиб ўтилди. Мана бугун унинг 3.500 гектарига чигит экилаяпти. Мақсадимиз юксак — ватанга биринчи йилиёқ 4 минг 200 тонна «оқ олтин» туҳфа этмоқ. Бу — планда белгиланганидан 660 тонна кўпдир.

Деҳқон меҳнати ва унинг меваси — «оқ олтин»нинг қадри ортди. Партия ва ҳукуматимизнинг олий ғамхўрлиги, айниқса, бизнинг совхозимиз меҳнат аҳлинииг қалбини минг бор қувончга тўлдирди. Совхозимиз янги, шу йил ташкил топди.

Ҳозир даламизда 42 та чигит экиш агрегати ишлаб турибди. Имомқул Муҳаммадқулов, Исмоил Вазиров бошлиқ бригадалар экишни тугаллаш арафасида турибди. Совхозимизда эса чигит экиш 17 апрелгача тамомланади. Мавсумда далаларимизда 40 та ХВС-1,2 машинаси ишлайди. Улар билан 200 тонна чўл пахтаси йиғиштириб олинади. Шу кечаю-кундузда чигитни бехато ундириб олиш ва машина теримига замин яратиш билан боғлиқ бўлган тадбирлар пухта амалга оширилаяпти.

Чўлга ҳужум ҳам давом этаяпти. 1965 йилга бориб совхозимизнинг пахта майдони 7 минг гектарга етади ва ана шу йили давлатга 10,500 тонна пахта етказиб берамиз. Бу совхозимиз меҳнаткашлари учун ғоят катта даромад, шон-шуҳрат, маъмурчилик ва завқ-шавқ манбаи бўлади.

Г. И. КРЕТОВ

«Главголодностепстрой»га қарашли 1-пахтачилик совхозининг директори.

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Йиллик планни муддатидан илгари бажариш юзасидан ўз зиммасига юксак мажбуриятлар олиб ишлаётган завод коллективи меҳнатда қувончли ютуқларни қўлга киритмоқда. Илғор иш усулларини кенг қўлланиш, ишлаб чиқариш жараёнларини тинмай механизациялаш, иш вақтидан унумли фойдаланиш туфайли шу йилнинг биринчи квартали учун белгиланган топшириқ муддатидан илгари 20 мартдаёқ тўла бажарилган эди. Ишчилар, инженер-техник ходимлар қўшимча равишда 30 минг сўмлик турли хил темир-бетон конструкциялари ва деталлари ишлаб чиқаришга эришдилар.

Улар қўлга киритилган бу ютуқларни янада мустаҳкамлаш, меҳнаткашларни халқаро бирдамлик куни — 1 Май байрамини муносиб кутиб олиш учун иш суръатини янада тезлаштирмоқдалар. Апрель ойи топшириғини муддатидан бир неча кун олдин адо этиш учун социалистик мусобақани авж олдиришяпти. Бу мусобақада актив иштирок этаётган кўпгина бригадалар нормани бир ярим бараварга етказиб бажармоқда. Худойберди Содиқов, Геннадий Бухаров ўртоқлар бошчилигидаги бригадалар аъзолари тўрт ойлик планни бажариш арафасида туришибди. Ишчилардан Шукуров, Тоиров, Халимов, Хўжаев ва бошқа ўртоқларнинг иш кўрсаткичлари 160—170 процентни ташкил этмоқда.

Ҳ. ҲАЙДАРОВ

«Узоргтехстрой» трестининг Тошкентдаги экспериментал темир-бетон буюмлари заводи.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

СССР Олий Совети Президиуми ўзининг 1963 йил 13 апрелдаги Фармони билан балиқ овлаш ва балиқ маҳсулотлари ишлаб чиқариш соҳасида давлат планлари ва социалистик мажбуриятларни бажаришда эришган ютуқлари учун Ўзбекистон ССРдан бир кишини Ленин ордени, 3 кишини Меҳнат Қизил байроқ ордени, 4 кишини «Ҳурмат белгиси» ордени, 7 кишини «Шавкатли меҳнати учун» медали, 7 кишини «Меҳнатда ўрнак кўрсатгани учун» медали билан мукофотлади.

Тошкент областидан: Чирчиқ балиқчилик хўжалигининг балиқшунос гидробиологи Крупнова Зоя Степановна, «Дамаччи» балиқчилик хўжалигининг директори Шарипов Қодир «Шавкатли меҳнати учун», «Дамаччи» балиқчилик хўжалигининг бош балиқшуноси Тен Алексей Егорович «Меҳнатда ўрнак кўрсатгани учун» медаллари билан тақдирланди.

ҲАЁТ—ИЛҲОМ МАНБАИ

ЁШ ИЖОДИЙ ИНТЕЛЛИГЕНЦИЯНИНГ РЕСПУБЛИКА КЕНГАШИДАН

Биз ўз асарларимизни халқ учун яратамиз. Шу асарларнинг асосий заршуноси бўлган халқ ҳаёт ҳақиқатига зид келган ҳамма нарсани қатъиян рад этади. Шу сабабдан ҳам совет маданиятига ёт бўлган оқимлар — санъатдаги абстракционизм, формализм бизнинг ижодимиздан ўзига ўрин топа олмади. Биз ўз бурчимизни талантимиз билан партиямизнинг буюк ишига, коммунистик идеялар тантанаси учун кураш ишига хизмат қилишдан иборат, деб билмоқдамиз. 13 апрелда Ўзбекистон ижодий ёшларининг Тошкентдаги кечгашига тўпланган ёш ёзувчилар, рассомлар, композиторлар, театр ва кино ходимлари якдиллик билан ана шундай дедилар.

— Ижодий интеллигенциянинг асосий мақсади — ўз замондошларининг қаҳрамонона ишлари ва турмушини улуғлаш ваараннум қилишдан. ёшларни коммунизм қурувчисининг аҳлоқ кодекси руҳида тарбиялашда партияга ёрдам беришдан иборат,— деб таъкидлади ўз докладида Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Р. Ҳ. Абдуллаева.— КПСС XXII съездининг тарихий қарорлари, мамлакатимизда коммунизм қуришнинг улуғвор программаси бизнинг зиммамизга партия ғоявий қуролининг ҳамма турларини жанговар шай ҳолга келтириш вазифасини юкламоқда. Коммунистик тарбиянинг қудратли воситаси бўлган адабиёт ва санъат ҳам ана шу қуроллар қаторига киради.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати раҳбарларининг маданият арбоблари билан учрашувлари, Никита Сергеевич Хрущевнинг нутқлари адабиётимиз ва санъатимиз ҳаётида катта воқеалардан бўлди Буларнинг ҳаммаси адабиёт ва санъатни ривожлантириш йўллари тўғрисида, ижодий меҳнат кишилари ҳақида партия қилаётган оталарча ғамхўрликнинг ёрқин намунаси бўлиб, маданият арбобларининг кенг доирасида чин юракдан маъқуллаб кутиб олинди, совет халқи орасида, ёшлар орасида якдиллик билан маъқуллаб ва қувватлаб кутиб олинди.

Ўзбекистоннинг ёш ижодий кучлари социалистик реализм байроғини баланд кўтарганлари ҳолда, азамат пахтакорларимиз, Мирзачўлни забт этаётган кишилар, зангори олов магистраллари қурувчилари, металлурглар ва чорвадорлар, химиклар ва ерости бойликлари разведкачиларининг чинакам қаҳрамонона меҳнатини, уларнинг янги достонлар, қўшиқлар, суратлар, спектакллар, фильмларга муносиб шонли ишларини ўз асарларида тараннум қилмоқдалар.

Номлари кенг китобхонлар оммасига маълум бўлган истеъдодли ёш шоир ва адиблар кекса авлод ёзувчиларидан эстафетани қабул қилиб, турмуш билан баббаравар одим ташлаб бормоқдалар, совет кишисини ҳаётимизнинг сўнмас коммунистик баҳори учун курашга чорламоқдалар, рус классик ва совет адабиётининг бой меросидан таълим олмоқдалар. Театрлардаги ёшларимиз ҳам томошабинлар ўртасида ҳаққоний муваффақият қозонмоқда.

Кино — энг оммавий санъатдир. «Ўзбекфильм» студияси сўнгги йилларда чиқарган кўпгина яхши фильмларни тайёрлашда ёшлар актив қатнашди. Студиянинг ёш ходимларидан Ш. Аббосов билан Ҳ. Файзиев суратга олган «Сен етим эмассан» фильми экранга чиқди.

Лекин шунга қарамай, дейди докладчи, мазмуни саёз, бадиий сийқа асарлар яратиш фактларини ҳамон учратиб турибмиз. Кўпинча ёш ёзувчиларимиз ижодида темани бачканалаштириб юбориш устун туради, катта проблем масалалар ҳал қилиб берилмайди. Ком-

(Давоми тўртинчи бетда).

ДАЛАЛАРДАН ДАРАКЛАР

Сирдарё областидаги «Гулистон» совхозида бу йил 770 гектар ерга маккажўхори экиш мўлжалланган эди. Совхознинг 10 та экиш агрегати далаларда жавлон уриб «дала малика»си уруғини ерга қадамоқда. Маккажўхори экишни биринчилар қаторида тугаллаган М. Ҳолматов бошлиқ бригада аъзолари 124 гектар ерга жўхори уруғини ташлашди. Шу бригадада 20 гектар ерга экилган кунгабоқар ҳам текис бўй кўрсатди.

Э. ОТАБОЕВ.

«Фарҳод» совхозида маккажўхорикор ёшлар бригадаси тузилди. Бу бригадада ўтган йили Тошкентдаги 144-мактабни тугаллаб қўриқ ерга келган йигит-қизлар ишлашади. Улар бу йил юз гектар ерга маккажўхори уруғини экиб ундан юқори ҳосил олиш учун бел боғлашди. Бригада далаларида «дала малика»сини экиш қизғин давом этмоқда. Ёшлар 33 гектар майдонда уруғлик оқ маккажўхорини етиштирадилар. Қолган майдондан эса силосбоп кўкпоя оладилар.

А. БОЙМУРОДОВ.

КОМПЛЕКТ ТАШАББУС БОШЛАДИ

Иккинчи тўқув фабрикаси биринчи цехи ишчилари ўтган ойда баракали меҳнат қилдилар. Цех коллективи планни ортиғи билан бажариб, давлатга 60 минг метр қўшимча хом сурп берди. Бундай муваффақиятни қўлга киритишда мастер ёрдамчилари Н. Бобилев, М. Сокол ва В. Аҳмаджоновлар бошчилик қилаётган 2-комплект коллективи катта ҳисса қўшди.

Цехнинг энг илғор комплектларидан бири ҳисобланган бу коллектив доимо ойлик планларини ортиғи билан бажариб келади. Маҳсулотнинг деярлик ҳаммасини биринчи сортга топширади.

Мастер ёрдамчилари тўқув станокларининг нормал ишлашини таъминлаш мақсадида уларни доим яхши техник ҳолатда тутадилар Профилактик ремонт ва созлаш «аъло» даражада ўтмоқда. Мойлаш, тозалаш ишларига катта эътибор берилади.

Яқинда ана шу комплект мастер ёрдамчилари ажойиб ташаббус бошлашди. Маълумки, газлама тўқиш процессида тўқув станокларини қанча кўп ремонт қилинса, уларнинг деталлари қанча кўп алмаштирилса, маҳсулот таннархи шунча қимматлашади.

Комплект лимит бўйича ҳар ойда складдан тўқув станоклари учун 78 та буфер тасмаси, 58 та гонок. 60 та моки, 60 та погонялка, 36 та катта ва кичик хомутлар, хуллас шу каби бир қанча майда янги деталлар олиб, эскисининг ўрнига қўйиши керак.

Н. Бобилев, М. Сокол ва В. Аҳмаджонов ўртоқлар март ойида складдан шундай деталлар олмай, февраль ойида иқтисод қилинган материаллар ҳисобига ишладилар.

Бу олийҳиммат ташаббус бир ойда фабриканинг 200 сўмлик маблағини тежади. Агар цехдаги 20 комплектнинг ҳаммаси шу йўлдан борса, ойига камида 4000 сўмлик маблағ тежаш мумкин.

Ҳозир цехнинг 10 ва 15-комплектлари ҳам бу қимматли ташаббусга қўшилиб ишламоқдалар.

М. СУЛТОНОВ,
Тошкент тўқимачилик комбинати.

Ўзбекистон КП Марказий Комитетидан

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Ўзбекистон Компартияси ревизия комиссиясининг аъзоси Ўзбекистон КП Марказий Комитети аппаратининг масъул ходими Лазарь Захарович **Сливкин**нинг узоқ давом этмаган оғир касалликдан сўнг 1963 йил 14 апрелда вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдиради.

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ.

РЕВОЛЮЦИЯ УЧУН КУРАШЧИЛАРНИНГ ЖАНГОВАР САФИДА

Москва жамоатчилиги атоқли совет шоири Демьян Бедний туғилган куннинг 80 йиллигини зўр муҳаббат билан нишонлади. 13 апрелда СССР Большой театрида бўлган тантанали мажлисда пойтахтдаги заводлар, фабрикалар ва қурилишларнинг вакиллари, адабиёт ва санъат арбоблари. олимлар, пойтахт меҳмонлари—иттифоқчи республикаларнинг вакиллари қатнашдилар. Л. И. Брежнев. А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, Л. Ф. Ильичев ўртоқлар ҳукумат ложасида ўтирдилар.

Мажлисни Бутуниттифоқ юбилей комитетининг раиси Алексей Сурков очди. Сергей Михалков, Петрусь Бровка, Павел Арский, Сергей Васильев, Расул Гамзатов, Александр Жаров сўзга чиқдилар. Нотиқлар Демьян Бедний революция учун курашчиларнинг жанговар сафида бўлганлигини ва ўзининг бутун зўр талантини меҳнаткашларни эксплуататорлар асоратидан озод қилиш улуғ ишига бағишлаганлигини таъкидладилар. Ҳозирги кунда ҳам унинг поэзияси коммунистик жамият яратишга даъват қилувчи зўр садо бўлиб янграмоқда.

Большевик шоир Демьян Бедний, деди А. Сурков, ҳозирги кунда ҳам ғолиб халқимизнинг умумий сафида туриб, жанговар партиявий совет поэзиясининг олдинги қаторида биз билан бирга бормоқда.

(ТАСС).

ЗАРБДОР ҚУРИЛИШНИНГ ХИРА ТОМОНЛАРИ

„ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ" рейд БРИГАДАСИ

ДАСТЛАБКИ МАРРА — 7 НОЯБРЬ!

Бу йил — Тошкент давлат район электростанцияси Ўрта Осиё энергетика системаси нур оқимига ўзининг дастлабки қувватини қўшади. Ҳа. Бухоро табиий гази гигант нурхонанинг биринчи турбинасини ҳаракатга келтирувчи тантанали дам узоқ эмас. Қурувчилар 150 минг киловатт қувватли 1-блокни Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 46 йиллиги кунигача ишга туширамиз деб, эл-юрт олдида сўз беришган.

ГРЭС қурилишида ўтган йил бажарилган иш кўнгилдагидек бўлмади. Қурилиш монтаж ишлари графиги бир неча ой сурункасига бажарилмади. Зарур бинокорлик материаллари, темир-бетон конструкциялар. баъзи бир асбоб-ускуналар ўз вақтида етказиб берилмаганлиги, баъзан эса лойиҳадаги айрим чалкашликлар нур манбаи яратувчиларнинг иш суръатини кескин пасайтириб юборди. Оқибатда йиллик план 92 процентда қолди. Бу оқсаш етти йилликнинг бешинчи йилининг дастлабки ойларида ҳам давом этди. Январь топшириғи 83 процент, февраль плани 92 процент бажарилди, холос.

Бундай қолоқликка чидаб бўлармиди? Қурилиш маъмурияти, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари аҳволни чуқур ўргандилар, қандай бўлмасин қолоқликка хотима бериш йўлларини ахтарабошладилар. Қурилиш бўйича янги зарбдор иш графиги тузилди. Унда ҳар бир участка, бригада қиладиган конкрет иш, уни тугаллаш муддатлари кўрсатилди. Биринчи галда зарур материаллар, асбоб-ускуналар келтирилди. Ниҳоят март ойида бинокорлар зўр ғайрат кўрсатиб ишладилар. Шу ойда электростанциянинг кўпгина муҳим қисмлари қуриб битказилди. 1-қозон фундаменти тайёрланди. 2, 3, 4-қозон агрегатлари ўрнатиладиган майдончаларга бетон, шағал ётқизилди. бўйи 120 метр келадиган тутун трубаси асосан қуриб битказилди. «Средазэнергомонтаж» монтажчилари жуда яхши ишлашди. Улар 100 тонна юк кўтараоладиган кранни монтаж қилдилар. Шундай қилиб, қозон агрегатларини ўрнатиш йўлида биринчи катта қадам қўйилди. Тақсимловчи мослама ўрнатиладиган бино асбоб-ускуналари монтаж қилиш учун тахт қилинди.

Турар-жойлар маданий-маиший бинолар қуриш соҳасида ҳам сезиларли ютуқлар қўлга киритилди. ГРЭСнинг микрорайонида 48 квартирали 2 та уй қуриб битказилди, янги кафэ. магазин фойдаланишга топширилди.

Март ойи ялпи қурилиш-монтаж ишлари плани 103 процент адо этилди. Электростанция қурилиши суръати ошди, тўғри изга тушиб олди.

Бинокорлар, монтажчилар шу кунларда қатъий график асосида ишлаб, биринчи агрегатни мажбуриятда кўрсатилган муддатда ишга тушириш ва саноатга ток бериш учун астойдил тер тўкмоқдалар. Иш икки сменада ташкил этилган. Ҳозир қозон агрегатларининг блокларини йиғиш ишлари жадал олиб борилмоқда. Апрелнинг ўрталарига бориб. бу блоклар монтаж қилина бошлайди. Конденсация биносида монтаж ишларига тараддуд кўрилаётир. Юқори вольтли подстанцияда ҳам ишлар жадал. Шунингдек, сув иншооти тез суръатлар билан барпо этилмоқда. Бу эса қурилиш коллективининг аҳдига вафо қила олишидан дарак беради.

БАРЧАНИНГ БУРЧИ

Тошкент ГРЭСи республика комсомол зарбдор қурилиши деб эълон қилинган. Уни бош пудратчидан ташқари яна 20 дан ортиқ ёрдамчи пудратчи ташкилот бунёд этаяпти. Бепоён Ватанимизнинг жуда кўп корхоналари турли хил материаллар, асбоб-ускуналар, механизмлар билан таъминлаб турибди. Демак, бу қурилиш — умумхалқ қурилиши. уни мумкин қадар тезроқ битказишга ҳисса қўшиш барчанинг бурчидир. Лекин айрим корхона ва ташкилотлар буюртмаларини муддатида тайёрлаб беришмаётир.

Шу кеча-кундуз объектда кислород жуда танқис бўлиб қолган. Маълумки, пайвандлаш, металл қирқиш ишларини кислородсиз тасаввур этиб бўлмайди. Чирчиқ электрохимия комбинати ҳар куни 70—80 ўрнига атиги 20—40 балон кислород бермоқда.

— 20 балон етмаяпти. Кўпайтиришнинг иложи йўқми?

Қурувчиларнинг бу саволига комбинатдагилар:

— Компрессорларни ремонт қилиш керак. Прокладка топиб келсаларинг, тезроқ тузалларди. Кейин кислороддан исталганча берамиз, — деб жавоб қилишибди.

Монтажчилар. электриклар техника воситалари етишмаётганлигидан нолишади. Улар турли станоклар, пайвандланадиган арматура, кичик механизм ва транспорт камлиги ишга тўсқинлик қилаётганини айтишди.

Қозон ва турбиналарни бошқариш шчити участкасида эса етарли миқдорда кабель йўқлигидан катта қийинчиликка дуч келинмоқда. Тошкент кабель заводи қурилишга 63 километр кабель маҳсулотлари юбориши керак эди. Қурувчилар шундан эндигина 3 километрини олдилар, холос. Завод (директори ўртоқ К. Сафонов) раҳбарлари зарбдор қурилиш заказларига «яшил йўл» очиб бермаётирлар.

Донгдор бинокор, коммунистик меҳнат бригадасининг раҳбари Виктор Хаханов билан суҳбатлашиб қолдик. Унинг бригадаси аъзолари бош корпус қурилишида ишлашаётган экан.

— Ҳамон темир-бетон панеллар келмаяпти, — деди ўртоқ В. Хаханов. — Кўраяпсизми? — у бош корпуснинг чала ёпилган томига ишора қилди. — Етмай қолди. Ҳозирча бошқа иш қилиб турибмиз.

«Главстройиндустрия»нинг Оҳангарондаги 8-темир-бетон буюмлари заводи 260 та шундай панель етказиб беришни пайсалга солмоқда. Кези келганда айтиш лозимки, қурилиш раҳбарлари керакли миқдорда темир-бетон панеллар келтириш ҳақида илгарироқ қайғурмадилар, эндиликда вақт тиғиз келиб қолгани учун нима қилишни билмай юришибди.

ОҚСАЁТГАН СОҲА

Тушки пайт. Ошхонадан овқатланиб чиқиб келаётган бир гуруҳ ишчилар билан суҳбатда бўлдик. Ошхона хизматидан гап очилди.

— Қачон кирсанг, 2—3 хил овқат, — дейишди улар. — Бунинг устига қиммат. Тўғрисини айтганда ишчилар ошхонасига сира ўхшамайди. Ресторан бу!

«Коопторг»нинг район бўлимига қарашли бу ошхонадан кўплар норози. Тўғри, яқиндан бошлаб ошхона ишчилар талаби билан ҳар куни уч маҳал овқат тайёрламоқда. Буниси яхши! Энди арзон ва мазали хилма-хил таомлар пишириб турилса, чакки бўлмас эди.

Қурилиш яқинидаги магазин ҳам қурувчиларга кўнгилдагидек хизмат қилмаётир. Магазиндан гуруч, ун, колбаса сингари озиқ-овқат маҳсулотларини исталган вақтда харид қилиш амри-маҳол. Бу хил танқис моллар аҳён-аҳёнда бир келиб қолади. Боз устига кечқурун соат 5—6 дан кейин, яъни қурувчилар ишдан бўшаган пайтда, магазин эшигига қулф тушади.

Ётоқхоналарда 600 га яқин ёш қурувчи истиқомат қилади. Уларнинг туриш-турмуши билан қизиқдик. Бинолар янги, хоналар ёпёруғ. Лекин жуда кўп хоналарда кроватдан ташқари стол, стул, шифоньер сингари мебель кўринмайди. Сабабини сўрадик. Маълум бўлишича, қурилиш маъмурияти лимит йўқлиги туфайли ётоқхоналар учун зарур мебеллар сотиб ололмаётган экан Область саноат партия комитетининг Тошкент ГРЭСи қурувчилари учун 50 минг сўмлик мебель ажратиш тўғрисидаги кўрсатмаси ҳануз бажарилмаётир.

Яхши ишлагандан кейин яхши хордиқ чиқариш зарур, бунинг учун эса етарли маиший шароит даркор. Шундай экан, қурувчилар тўғрисида чинакам ғамхўрлик қилиш ГРЭС қурилиши бошқармаси (бошлиғи С. Лев, партия ташкилоти секретари Д. Руба ўртоқлар) раҳбарларининг доимо диққат-марказида туриши лозим.

Мавжуд нуқсонлар бартараф этилса, зарбдор қурилишнинг суръати ҳам зарбдор бўлади.

Рейд бригада аъзолари:

М. АБДУВАЛИЕВ
ГРЭС қурилиши бетончилар бригадаси раҳбари.

А. АЛИМОВ
ТошДУ студенти.

Т. МИРҲОДИЕВ
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

ЛЕНИН ВА ЎЗБЕКИСТОН

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Тарих музейида буюк доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 93 йиллигига бағишланиб «Ленин ва Ўзбекистон» деган катта кўргазма очилди. Унинг экспозициясида доҳиймиз Лениннинг ҳаёти, ижодий фаолияти, шунингдек Туркистон ўлкасига кўрсатган ғамхўрлигини акс эттирувчи экспонатлар анчагина. Булар орасида «Чор Россиясининг Туркистонда ленинчи «Правда»нинг тарқатилганлиги ҳақидаги ахборот хати» ва Ленин имзо чеккан «Пул реформасини ўтказиш» ҳақидаги декретнинг фотонусхалари ҳам бор.

Кўргазманинг алоҳида бир стендида эса Лениннинг ўзбек тилида босилиб чиққан асарларидан намуналар қўйилган. Бундан ташқари Мўғулистон Халқ Республикаси Меҳнат Партияси Марказий Комитетининг секретари В. Цеденбалнинг Урта Чирчиқ район мактаб ўқувчиларига тортиқ қилган мўғул тилида нашр этилган Ленин асарлари ҳам экспонат сифатида намойиш қилинмоқда.

Улкашунос, Тошкент Давлат университетининг доценти Н. Г. Чамбров доҳиймиз Лениннинг сурати ифодаланган ўндан ортиқ совет медалларини кўргазмага топширди.

Музей ходимлари мавжуд материаллар асосида «Ленин ва Ўзбекистон» деган кўчма кўргазма ҳам ташкил қилдилар. Бу кўргазма Тошкент шаҳридаги саноат корхоналарида намойиш қилингандан сўнг областимизнинг колхоз ва совхозларида ҳам кўрсатилади.

Р. РАЖАБОВ,
музей ходими.

Тошкентдаги чет тиллар педагогика институтининг марксизм-ленинизм кабинети студентлар билан доим гавжум бўлади. Сиз кўриб турган суратда шу институт нинг немис ва инглиз тили факультетларининг II курс студентларидан (чапдан) Элмира Аҳмедова, Галина Литвинова, Фотима Қутбиддинова ва Гулнора Отажоновалар КПСС XXII съезди материаллари асосида машғулотга тайёрланмоқдалар.

И. Гильдин фотоси.

ТАШАББУС ИЗИДАН

Янгийўл шаҳридаги саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотларида Тошкент экскаватор заводи инженер-техник ходимларининг ватанпарварлик ташаббуси тобора кенг ёйилмоқда. Иш вақтини, хомашёни, материал ва ёқилғини, электр қувватини тежаб қолиш, маҳсулот ишлаб чиқариш учун меҳнат сарфиётини камайтириш бўйича мусобақа кун сайин авж олмоқда.

Янгийўлликлар ишлаб чиқаришнинг ички резервларини қидириб топиш ва улардан фойдаланишни йўлга қўйишга алоҳида эътибор беришаяпти. «Нормал» заводи коллективи ҳар бир тонна металл буюмлари ишлаб чиқариш учун сарф қилинадиган меҳнат ҳажмини 30 минут камайтириш мажбуриятини олди. Кўринишдан бу жуда кичик рақам, аммо ана шунга эришишнинг ўзи ҳар йили планга қўшимча равишда 9 тонна метиз ишлаб чиқариш имконини беради.

Корхонада ана шу мажбуриятни бажаришга қаратилган дастлабки ўнларча таклифлар тушди. Рационализатор А. Алиев пружиналар ишлаб чиқариш учун штамп яратди. Бу ана шу операцияни бажаришдаги меҳнат унумдорлигини икки баравар оширди. А. Тен ва А. Алиев ўртоқларнинг таклифи билан пармалаш ишларини яхшилаш имконини берадиган мослама тайёрланди. Бу пармалашдаги барча ишларни механизациялаш ва маҳсулот ишлаб чиқаришни уч баравар кўпайтириш имконини бермоқда.

Гидролиз заводининг янгилик изловчилари ҳам экскаваторчилар ташаббусига қўшилишган. Завод рационализаторлари ҳар бир декалитр спирт ишлаб чиқариш учун маблағ сарфлашни етти тийин, ҳар бир мегакалория буғ ҳосил қилишни етти тийин арзонлаштиришга аҳд қилишган.

Ачитқи цехининг механиги ўртоқ Стаценко сепараторларни тайёрлаш ва йиғиш учун кетадиган меҳнатни 50 процент камайтирадиган мослама конструкциясини ишлаб чиқди.

Шаҳардаги бошқа корхоналар коллективлари ҳам ана шу ватанпарварлик ташаббусига қўшилганлар. Автобус-таксомотор паркининг коллективи автомашиналарнинг ремонтда туриш вақтини камайтириш ҳисобига меҳнат унумдорлигини 7 процент ошириш ва шу ҳисобдан етти йиллик фондига деярлик 19 минг сўм жамғарма беришга аҳд қилди.

Тажриба-эксперименталь колбаса заводининг ишчилари 20 тонна ёқилғи, 30 минг киловатт-соат электр қувватини тежаш мажбуриятини олишди. Бу пешқадам коллективлар эл-юрт олдида берган ўз ваъдаларининг уддасидан чиқиш учун астойдил курашаётирлар.

КПСС Марказий Комитетининг 1 Май байрами муносабати билан чиқарган Чақириқлари шаҳар корхоналаридаги янгилик изловчиларнинг куч-ғайратини янада мавж урдириб юборди.

С. ҚОДИРОВ.

РАҲМАТ ЭШИТАЁТГАН АЁЛ

РЕСПУБЛИКА ХОТИН-ҚИЗЛАРИНИНГ УЧИНЧИ СЪЕЗДИ ОЛДИДАН

Хотин-қизлар советининг раиси Ўлмас опа Турсунхўжаева билан унинг иш кабинетида суҳбатлашиб ўтирар эдик. Шу пайт эшик очилиб қўлида бола кўтарган ёшгина бир жувон кириб келди. Ўлмас опа унга пешвоз чиқди.

— Яхшимисиз, — деди у. Кейин унга жой кўрсатди, — нима гаплар, тинчликми?

— Ҳаммаси жойида, — деди бояги жувон. Ўлмас опа билан ҳол-аҳвол сўрашиб. — Ҳавотирланманг, яхши ният билан келдим. Сизни меҳмонга чақираман.

— Катта раҳмат, — деди Турсунхўжаева, — жоним билан бораман.

Жувон хурсанд бўлиб чиқиб кетди.

Биз бу ким бўлди экан, деган савол назари билан Ўлмас опага тикилдик. Ўлмас опа ҳикоя қилиб берди:

Ҳозиргина келиб кетган жувоннинг фамилияси Таранова. Акушерка бўлиб ишлайди. Кунлардан бир куни уларнинг оилавий турмушида кўнгилсиз воқеалар рўй берганлиги тўғрисида хабар эшитиб қолдик. Яхшигина турмуш кечириб келаётган бу ёш оиланинг бирданига ҳатто қўйди-чиқдигача бориб қолишига сабаб нима?

Хотин-қизлар советининг аъзолари ва шахсан ўртоқ Турсунхўжаева бу масала билан жиддий шуғулланди.

Аввал у Таранновага билдирмасдан унинг эри Александр Маляренко билан суҳбатлашди.

— Ахир бу қанақаси, — деб шикоят қила кетди шунда Маляренко, — кўпинча ишдан кеч келади, ҳориб-чарчаб келганингдан кейин уйингда иссиқ овқат тайин бўлмаса, албатта кишининг хуноби ошади-да. Шу ҳам турмуш бўлдими?

Ўлмас опа шу атрофда аҳиллик билан яшаётган хонадонлардан мисоллар келтириб бирма-бир тушунтира бошлади.

— Сиз район алоқа бўлимининг бошлиғи экансиз, тушинган кишилардансиз. Шундай бўлгандан кейин бўлар-бўлмасга аёлингизга айб қўяверишш ярамайди-да. Унинг ишлаётган иши, бажараётган вазифаси, ўзингиздан қолар гап йўқ, жуда нозик. Баъзан вақт билан хисоблашмасликка, кечалари ҳам қолиб кетишга тўғри келади. Тўғри эмасми?

Маляренко бошда пеш келаётган эди, бу гапларни эшитгач қандай жавоб қайтаришини билолмай бироз жим бўлиб қолди. Лекин у отдан тушса ҳам эгардан тушкиси келмас эди.

— Ҳаммаси ҳам майли-ку, — деди Ўлмас опа, — икки фарзандингиз бор экан, шуларга жабр қиласиз. Ахир, уларда айб нима. Уларни тарбиялаб ўстириш, вояга етказиш сизларнинг бурчингиз-ку. Шундай бўлгандан кейин арзимаган сабаблар билан болаларни тирик етим қилмоқчимисиз?

Хотин-қизлар советининг раиси ўша куни Маляренко билан кўп суҳбатлашди. Унинг анчагина айбларини бўйнига қўйди.

Шундан кейин Таранованинг ишхонасига борди. У билан ҳам анча нарсаларни гаплашиб олди. Ҳар иккисида ҳам айб бор эди уларнинг.

— Бундай қилиш ярамайди, — деди Турсунхўжаева, — қарс икки қўлдан чиқади деганларидек, сиз ўртоғингизни ҳурмат қилинг, у сизни ҳурмат қилади. Бургага аччиқ қилиб кўрпани куйдириш ярамайди.

Кетар вақтда Турсунхўжаева уни эртага клубда бўладиган йиғилишга албатта боришларини айтди.

... Клуб бирин-кетин одамлар билан гавжум бўла бошлади. Оилавий кечага жуда кўп киши келди. Кимнинг кимлар билан келаётганлигини хотин-қизлар советининг аъзолари текшириб, ҳисобга олиб туришди.

Ана Таранова ҳам кўринди. Лекин унинг ўзи ёлғиз эди.

— Бу қанақаси бўлди, — деди хотин-қизлар советининг аъзоси ҳамшира Ғайбуллаева у билан кўришар экан, — мана бу залга қара, ҳамма бугунги йиғилишга ўзининг турмуш ўртоғи билан биргаликда келган. Сиз ҳам албатта уни бошлаб олиб келинг. Бўлмаса йиғилишга киритмаймиз, кейин кўпчилик олдида ўзингиз уятга қоласиз.

Аввал Таранова унамади. У деди, бу деди, ҳархил баҳоналарни рўкач қилиб, ўзини оқламоқчи бўлди. Лекин барибир бўлмади. Охири у кўпчиликнинг тазйиқи билан уйига бориб турмуш йўлдоши Маляренкони бошлаб келди.

— Иш деган мана бундай бўпди, — деди Ғайбуллаева, — марҳамат, жойнинг тўри сизларники!

Клубга йиғилганлар лекторнинг «оила ва бахт» тўғрисидаги суҳбатини марок билан тингладилар.

Бўка район санитария бирлашмаси партия ташкилоти ҳузуридаги хотин-қизлар советининг ишидан ана шу сингари кўплаб мисолларни келтириш мумкин: ишлаб чиқариш бошқармаси партия комитетининг аъзоси врач Ўлмас Турсунхўжаева хотин-қизлар советининг раиси сифатида муҳим тадбирларни амалга оширмоқда. Хотин-қизлар советларининг аъзолари Н. Гилёзова, С. Ғайбуллаева ўртоқлар ҳам ишчанлик билан меҳнат қилмоқдалар.

Кейинги пайтда хотин-қизлар советининг аъзолари маҳаллалардаги аёллар ўртасида кенг тушинтириш ишларини олиб бордилар. Масалан, Пушкин номли, Ҳамза номли, Навоий номли кўчаларда хотин-қизларнинг гипертония касаллигига қарши кураш, болалар ич кетиш касаллигининг олдини олиш, болалар тарбияси ва бошқа темаларда ўтказилган лекция ва суҳбатларда кўп кишилар қатнашди. Бу лекция ва суҳбатларни педиатор М. Тўхтабоев, врач Т. Миртожиев, А. Ваҳобов ўртоқлар олиб бордилар.

Хотин-қизлар советининг аъзолари аёлларни фойдали меҳнатга тортиш соҳасида ҳормай-толмай иш олиб бормоқдалар. Улар узоқ қишлоқларга ҳам бориб турадилар. «Бўка» совхози ҳамда «XX партсъезд» колхозида хотин-қизлар советининг ишини яхшилашга яқиндан ёрдам бердилар.

М. ҒОЗИЕВ.
Н. РИХСИЕВ.

ШИРИН СЎЗ ҲАМ ДАВО

Соғлиқ—бойлик дейдилар. Инсон соғлигини сақлашдек шарафли вазифа борми? Чинни опа шу касбни танлаб олган. У — болалар ҳамшираси.

Чинни опа Сағбон кўчасидаги «Олича», «Янгиш», ва «Тарих» проездларида турувчи 1857 боланинг соғлиги устидан назорат қилиб туради. Юқумли касалликларга қарши эмлайди, болаларнинг соғлигини қандай сақлаш тўғрисида оналарга консультациялар беради, янги туғилган чақалоқлар соғлиги устидан мунтазам равишда хабар олиб туради. Хуллас, Чинни опа ўз вазифасига садоқат билан қарайди, ўз касбини севади.

Уни болалар жуда яхши кўришади, чунки Чинни опа болаларга жуда меҳрибон. Ширин сўз кимларнинг юрагини эритмайди дейсиз. Киши руҳини кўтаради, унга умид бағишлайди. Касалнинг тезроқ тузалишига ёрдам беради. Ширин сўз ҳам доридир.

Чинни Юнатанова ўрта мактабни битиргач, медицина техникумига ўқишга кирди. У 20-болалар поликлиникасида 1940 йилдан бери ишлайди.

Утган йили Қўштут маҳалласида 4-поликлиника ходимлари билан учрашув бўлган эди. Бу учрашувда маҳалла меҳнаткашларидан бир неча киши сўзга чиқиб Чинни опанинг ишларини, муомаласини мақтадилар ва 4-поликлиника ходимларини ҳам Чинни опадек ширин сўз бўлишга, ундан ўрнак олишга чақирдилар.

— «Менинг мақсадим ва халқ олдидаги вазифам, — дейди Чинни опа —ёш авлоднинг яъни коммунизм қурувчиларнинг соғлом ва бақувват бўлиб ўсишлари учун бутун меҳнатимни сарф қилишдан иборатдир.

М. ЙЎЛДОШЕВ.

СОВЕТ ҚУРИЛИШИ

ПОСЁЛКА СОВЕТИ ДЕПУТАТИ

— Мен уддасидан чиқаолармиканман? — иккиланди Жўрабек ака райижрокомда унга йўл бўлими бошлиғи вазифасини таклиф қилишганда.

— Албатта уддасидан чиқасиз, Жўрабек ака. Бундан катта ишларнинг ҳам уддасидан чиқиб келгансиз. Буни ҳамма билади, — деди раис.

...Ҳа, бутун куч-ғайратини, ҳаётини халқ ва давлат ишига бағишлаб келаётган Жўрабек ака жуда катта ишларни бажаришга қодир эканлигини амалда исботлаган. Унинг ҳаёт китобини варақласангиз, анчагина шонли саҳифаларни ўқийсиз.

1918 йил. Кўҳна Бухорода Амир армияси билан шиддатли жанг олиб бораётган баҳодир жангчилар орасида Совет ҳокимиятини ўрнатиш учун астойдил бел боғлаган Жўрабек Астановни ҳам учратиш мумкин эди.

Жўрабек ака 1919 йилда Коммунистик партия сафига кирди. Шу даврдан бошлаб отряднинг сиёсий раҳбари қилиб тасдиқланди. У сиёсий раҳбарлик қилаётган отряд босмачиларнинг муҳим стратегик пункти бўлган Пангоз қишлоғини озод қилишда мардлик ва жасорат кўрсатди. Ана шу оғир жангларда Жўрабек ака қаттиқ яраланди. Лекин у шу алпозда ҳам жанг майдонини тарк қилмади. Босмачиларнинг тўдаси қуршаб олинди. Уларнинг бошлиғи Аширмат эса асир қилиб қўлга туширилди.

1920 йил Жўрабек аканинг ҳаётида муҳим воқеа бўлди. У шу йили Туркистон фронтининг сиёсий бошқармасида ўртоқ Куйбишев билан учрашди. Атоқли саркарда Жўрабек акага Султонхўжа Қосимхўжаев билан бирликда маҳаллий миллат вакилларидан иборат бўлган коммунистлардан Қизил Армия отряди тузиб Облиққа жўнатишни топширди. Вақт зиқ эди. Жўрабек ака ана шунда ҳам ўзининг ташкилотчилик қобилиятини кўрсатди. Топшириқ бир кеча-кундузда бажарилди.

Совет ҳокимиятининг душманлари яширин контрреволюцион ҳаракатларни амалга ошириб, партия ва совет раҳбар ходимларига нисбатан террор қилаётган бир пайтда Жўрабек ака уларга қарши курашга отланди. У шу кезларда ОГПУ нинг Чимкент уезди бўйича оператив вакил ёрдамчиси сифатида ишлай бошлади. Душманларнинг ёвуз ниятларини фош қилди, уларга қарши аёвсиз курашди.

Хуллас, Жўрабек Астанов қайси участкада ишламасин партия топшириғини садоқат билан бажарди. Халқ ва давлат манфаатини ҳар нарсадан юқори қўйди.

Йиллар ўтди. Жўрабек аканинг ёши ҳам улғайди. У ҳозиргача бирон кун бўш тургани йўқ. Мана, бугун ҳам унга район раҳбарлари муҳим участкани топширишмоқда...

Орадан уч кун ўтгач, Жўрабек акани район йўл бўлимига бошлиқ қилиб тайинлашди. Тошкентнинг Бектемир посёлкасидан Паркентга, Тўйтепа томонларга юрган кишилар бу йўлларнинг бундан етти-саккиз йил илгари қандай эканлигини яхши билишади.

Жўрабек ака дастлабки пайтларда жуда кўп қийинчиликларга дуч келди: Баъзи бир колхоз, муассасаларнинг раҳбарлари ўз вақтида ёрдам беришмади. Ремонт ишлари ойдан-ойга сурилаберди. Шунда у бу масалаларни уддалаш учун кўпчилик ёрдами зарурлигини билди. Масалани район Советининг сессиясига қўйди. Йўлларнинг аҳволи сессияда қизғин мунозарага сабаб бўлди. Биринчи бўлиб Жўрабек ака сўз олди:

— Йўлимиз чатоқ, айниқса қиш кунларида транспорт юриши қийинлашади, дейишади-ю, лекин ёрдамга келганда кўпгина колхоз раҳбарлари четда қолишади.

У ана шундай қуруқ ваъда берадиган баъзи кишиларни аниқ айтиб берди. Тилга олинган колхоз раисларидан бири ўрнидан туриб, ўз вақтида машина юбора олмаганлигининг сабабини айтмоқчи эди. Жўрабек ака унинг сўзини бўлди:

Баҳона ахтармай қўяқолинг раис! Бизга баҳона эмас, амалий ёрдам керак.

Бу масала қизғин муҳокама қилинди: Депутатлардан Қўчқор Бойзоқов, Цой Николай йўл бўлими бошлиғи Жўрабек акага ёрдамга бириктириб қўйилди. Шундан кейин иш юришиб кетди. Колхозларнинг раҳбарлари, активлар, қишлоқ Советларининг депутатлари бу ишга актив жалб қилиндилар. Кўпдан қуён қочиб қутилмас деганларидек, тез орада йўллар эпақага келиб қолди. Бектемир посёлкасидан Авангард қишлоғигача, Авангарддан Уртасаройгача, Авангарддан Сергели станциясигача, Бектемир посёлкасидан Юқори Чирчиқ районининг Куйбишев колхозигача бўлган йўлларга шағал тўкилиб текисланди. Йўл ёқаларига ариқлар кавланиб, четларига дарахтлар экилди.

1957 йили район йўл бўлими тугатилгач, Жўрабек акани Бектемир посёлка Советига раис қилиб сайлашди. Кўпчиликка, айниқса посёлка Советидек катта рўзғорга бошчилик қилиш Жўрабек аканинг зиммасига катта масъулият юклади. Ёши кексайиб қолган бўлса-да, тиниб-тинчишни билмаган бу қайноқ қалб яна улкан ишга ғайрат билан киришиб кетди.

Эртаси кунигаёқ электр нурининг етишмаслиги тўғрисида меҳнаткашлардан кўплаб ариза тушабошлади. Посёлкадаги Охунбобоев номли колхознинг электр трансформаторидан гуруч тегирмони билан колхоз гаражигина фойдаланарди, холос. Жўрабек ака электр қувватини қаердан олиш мумкинлигини яхшилаб ўйлади. Райондаги баъзи бир ташкилотларнинг раҳбарлари билан гаплашиб кўрган эди, иш чиқмади. Депутат бу масалада область Советига, юқори ташкилотларга мурожаат қилди. Ниҳоят, унинг илтимоси қондирилди. Область ташкилотларининг рухсати билан Тўйтепа электр тармоқлари орқали посёлкадаги Урмон хўжалигининг электр трансформаторидан электр нури олинди. Посёлканинг барча аҳолиси Ильич нуридан баҳраманд бўлиш билан бирга радио ва телевизордан фойдаланиш имконига ҳам эга бўлди.

Жўрабек аканинг ташаббуси билан посёлкани кўкаламзорлаштириш ишлари қизитиб юборилди. Шредер номли илмий-текшириш институтидан 8 минг туп мевали ва манзарали дарахт кўчатлари келтирилди. Паркентдан эса 4 минг туп ток новдалари олиб келиниб, посёлка аҳолисига тарқатилди. Меҳнаткашларнинг ўзлари ҳам қўшимча дарахт кўчатлари олиб келиб ўтказишди. Посёлка яшил либосга буркана бошлади.

Посёлкани ободонлаштиришда Ҳадича Мирзаахмедова, Екатерина Никитина, Валентина Харитонова, Ан Прохор, Анвара Бўриева, Хошим Раҳимов каби депутатлар яқиндан ёрдам беришди. Уларнинг ёрдами ва ташаббуси билан посёлкада сельмаг, озиқ-овқат магазинлари, болалар боғчаси, туғруқхона, 2 та ўрта мактаб, медицина пункти, 2 та ошхона бинолари ҳам қурилди.

Жўрабек ака 1962 йилда ўз аризасига биноан қишлоқ Совети раислигидан бўшади. Лекин унинг депутатлик бурчи, виждони ҳамон халққа хизмат қилишга даъват этарди. Жўрабек ака посёлкада ўртоқлик судининг раиси вазифасини муваффақиятли адо этабошлади.

Эргаш Раҳмонов тракторчи ҳунарига эга бўлишига қарамай, узоқ вақт ҳечқаерда ишламади. Ўртоқлик судининг раиси Жўрабек ака у билан бир неча бор суҳбатлашиб кўрди. Унга ўгит-насиҳат қилди. Лекин Эргаш ўзига тегишли хулоса чиқариб олмади. Текинхўрларча ҳаёт кечиришни давом эттираберди. У, ҳатто қонунга хилоф равишда 5 сотих қўриқ ерни Василий Андреев деган кишига сотди. Жўрабек ака бу воқеани ўз вақтида билиб қолиб, Эргашнинг найрангларини фош қилди. Посёлка аҳолисининг йиғилишида Эргашнинг хулқи-атвори муҳокама қилинди. Халқ ўзининг адолатли ҳукмини чиқарди. Эргаш Раҳмонов 5 йилга сургун қилинди. Бу воқеа ўзининг тарбиявий таъсирини кўрсатмай қолмади. Посёлкада узоқ вақтдан буён текинхўрларча ҳаёт кечириб келган Иван Наумов, Рашид Нўъмонов, Раҳим Мўминов Жўрабек аканинг ёрдами билан қурилиш-монтаж бошқармасига ишга жойлаштирилди. Бундай мисолларни депутатнинг фаолиятидан кўплаб келтириш мумкин.

Жўрабек ака посёлканинг энг ҳурматли кишиларидан биридир. Уни гоҳ мактабда, гоҳ корхона ва муассасаларда, гоҳ хонадонларда суҳбат ўтказаётганда учратасиз. У кексалигига қарамай жамоат ишларида актив қатнашади, ҳар куни битта фойдали иш қилмаса кўнгли тинчимайди.

Утган сайловларда посёлка аҳолиси Жўрабек Астановни яна посёлка Советига депутат қилиб сайлади. Катта хизматлари эвазига Ленин, Қизил Байроқ орденлари, бир неча медаллар билан тақдирланган актив жамоатчи Жўрабек Астанов посёлка меҳнаткашларининг ишончини шараф билан оқлаш йўлида ҳормай-толмай иш олиб бораяпти.

А. ИСМОИЛОВ,
А. ГЕРАСЬКИН
Ўрта Чирчиқ район, Бектемир посёлкаси.

УЧАСТКА ВАКИЛИ ЁРДАМЧИЛАРИ

«Хўжакент» совхозининг дружиначиси Рихсибой Бегматов бир куни молхона яқинига келиб, хангу-манг бўлиб қолди: бу ерда бир нечта тунука яшириб қўйилган эди.

— Буни ким яширди экан,— ўйлади Рихсибой.— Тунука қоқаётган усталардан бошқа бу ерда ҳеч ким йўқ, демак...

Рихсибой шундай ҳаёл билан анча вақт туриб қолди, бироқ ўғриларни қўлга туширишга шошилмади, шунингдек тунукадан ҳам кўз-қулоқ бўлиб юрди. Орадан 2 кун ўтгач ўғрилар тунукани олиб кетишаётган пайтда Рихсибой уларни қўлга туширди. А. И. Мешчин, Н. Д. Скрепан ва В. С. Дурашковларни дружина штабига олиб келди. Ўғрилар ўз қилмишларига яраша жазоландилар...

Хўжакент қишлоғига қай вақтда борманг, қизил алвонли дружиначиларни учратасиз. Улар жамоат тартибини сақлашда, баъзи текинхўр ва айрим жиноятчиларга қарши курашда актив иштирок этишмоқда.

Яқинда шундай воқеа рўй берди. Хўжакентда И. П. Биков деган киши пайдо бўлиб қолди. У ўзини кон прорабиман деб таниитади, айрим кишиларни алдаб ишга қабул қилишга ваъда ҳам бериб, уларнинг уйларида меҳмон ҳам бўлади. Н. Фаёзов, Б. Худойберганов ва Т. Обидованинг пул ва қимматбаҳо буюмларини ўғирлаб, кўздан ғойиб бўлади. Бундан хабар топган дружиначилар оператив ҳаракат қилиб, товламачини ўз вақтида қўлга туширдилар. Меҳнатсиз ҳаёт кечиришга одатланган И. П. Биков 2 йил муддат билан озодликдан маҳрум қилинди.

Хўжакент, Хумсон ва Чимён қишлоқларининг дружиначилари жамоат тартибини муҳофаза қилишда участка вакилига яқиндан кўмаклашмоқдалар.

В. ҚОДИРОВ.

РЕДАКЦИЯГА ХАТЛАР

ЖАМОАТЧИЛИК АСОСИДА

Чирчиқ шаҳар қурилиш ва саноат корхоналарининг ишчи ва хизматчилари жонажон шаҳарларини янада ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш йўлида зўр ғайрат кўрсатмоқдалар. Шу кунгача улар барча йўл чеккаларини тозаладилар ва ариқ-зовурларни текисладилар. Электрокимё комбинати, «Чирчиксельмаш», «Узбекхиммаш» заводларининг ишчи-хизматчилари кўплаб дарахт кўчатлари ўтказмоқдалар. Шаҳар коммунал хўжалиги бўлими эса янги хиёбон ва гулзорлар, спорт майдонлари ташкил этмоқда.

Шаҳарни ободонлаштириш ишларида 160-қурилиш трестининг Н. Ф. Ткаченко бошлиқ уй-жой коммунал бўлими коллективи, шунингдек В. Ф. Вологдин, С. Назаров, В. Степанов сингари актив жамоатчилар айникса жонбозлик кўрсатиб ишламоқдалар.

Жамоатчиликнинг кучи билан ҳар бир уйда болалар майдончалари, кино кўриш майдонлари, ҳордиқ чиқарадиган жойлар ташкил этиляпти.

Ж. САРИЕВ.

РЕМОНТ ЎРНИГА ҚОҒОЗБОЗЛИК

Фрунзе район Педагогическая кўчасидаги 12-уйни ремонт қилиш катта можарога айланди. 1961 йилда район уй-жой бошқармаси ва ремонт қурилиш конторасн уйнинг аҳволини кўриб капитал ремонт қилишга киришди. Лекин прораблар ўзбошимчалик билан на навбатга эътибор беришди, на сифатга. Ремонт юмалоқ-ястиқ қилиб тугалланди. Ремонтчилар рейка ҳам қоқишмади, эшик кесакиларини нотўғри ўрнатишди. ҳатто ёрилган жойлар ҳам шундайича қолаверди. Хуллас, қўлдан кетгунча қилиб, ремонтни тамомлашди, чаласига қарздормиз деб жўнаб қолишди.

Ана шу тўс-тўполонда мен яшаб турган квартира зўрға қад кўтариб турган бўлишига қарамай ремонт қилинмади. Ваҳоланки 1961 йилги сметада менинг уйим капитал ремонт қилиниши кўрсатилган эди. Лекин район уй-жой бошқармасининг инженери Ф. П. Хрюкин негадир ўжарлик қилиб туриб олди. Ўзинкини маъқул қилиш мақсадида: «ишчиларни ремонт қилиш учун уйига киритмади» деб акт туздирибди. Гапни қарангки, уйимга ремонтчи келармиш-у, мен уларни қўймаган эмишман. Шундай қилиб, 1963 йилнинг сметасига ёки титул рўйхатига ҳам киритилмади. Ваҳоланки, худди шу Хрюкиннинг ўзи 1962 йил 25 октябрда ремонт-қурилиш конторасига юборган расмий ёзишмасида мен яшаб турган уй 1961 йилда ремонт қилинмай қолиб кетгани учун ремонтни давом эттириш зарурлиги уқтирилган эди.

Энди идорама-идора юриш, қоғозбозлик бошланди. Шаҳар уй-жой бошқармаси томонидан тузилган комиссия квартиранинг авария ҳолда эканлигини тасдиқлади. Шу йилнинг 9 январь куни шаҳар уй-жой бошқармасининг бошлиғи район уй-жой бошқармаси бошлиғи ўртоқ Шекатовга уйни ремонт қилиб беришни топширди. Лекин яна шу Хрюкин кўндаланг бўлиб туриб олди. Унинг «ташаббуси» билан ремонт ҳамон пайсалга солинмоқда.

Ҳурматли редакция! 3 йилдан буён уйимнинг капитал ремонти ана шу аҳволда. Амалий иш ўрнига қоғозбозлик, сансалорликдан нарига ўтишмаяпти. Иложи бўлса Фрунзе район уй-жой бошқармаси бошлиқларидан бизнинг квартира қачон ремонт қилинишини билишга ёрдам берсангиз.

Я. МОРДУХАЕВ
Тошкент, Педагогическая кўчаси, 12-уй.

ТААЖЖУБ

Юқори Чирчиқ ишлаб чиқариш бошқармасига қарашли «Ленинизм» колхозида маданий хизматнинг аҳволини кўриб, таажжубдан ёқа ушлайсиз. Клуб бор, ҳаммом бор, сартарошхона бор, хуллас, ҳаммаси бор, аммо номигагина бор.

Мана, ҳаммомни олиб кўрайлик, ўтган йили у бир кун ишласа, ўн кун ёпиқ бўлди. Бу йил бўлса ишламасдан қўяқолди. Колхоз раҳбарлари «уйда ювиниб турарсизлар» деб колхозчи А. Бердиевни оиласи билан ҳаммомга кўчириб келишди. Ҳозир ҳаммом биб-бинойи турар-жой хизматини ўтаяпти.

Колхоз клуби эса роппа-роса 1962 йилдан бери ремонт қилинмоқда. Қачон битишини ҳеч ким билмайди. Электр чироқлари ҳам ишкал—1 кун ёнса, 3 кун ёнмайди. Колхозда номигагина қаққайиб турган бино сартарошхона деб аталадию, бироқ сочсоқол олдирувчилар ўзлари билан устара-қайроқ кўтариб келишлари керак, зарур асбоб-ускуналар йўқ. Колхозчилар район марказидаги сартарошхонага қатнаяптилар.

Гапнинг қисқаси, колхозда маданий-маиший хизматни яхшилаш билан жиддийроқ шуғулланишмаяпти. Бундай аҳвол тоқайгача давом этаркин?

Д. АҲМЕДОВ.

ЯНГИ КИТОБЛАР

Ўзбекистон ССР Давлат нашриёти қуйидаги китобни босиб чиқарди:

Н. С. ХРУШЧЕВ. Юксак ғоявийлик ва бадиий маҳорат — совет адабиёти ва санъатининг буюк кучидир. Партия ва ҳукумат раҳбарларининг адабиёт ва санъат арбоблари билан учрашувида 1963 йил 8 мартда сўзланган нутқ. 58 бет, тиражи 10.000, баҳоси 8 тийин.

Коммунистик жамият кишисини тарбиялаймиз. Адабиётларнинг аннотацияли тавсия рўйхати. Тузувчи Р. В. Сайдаҳмедова. 38 бет, тиражи 2.000, баҳоси 5 тийин.

Ўзбекистон ССР давлат бадиий адабиёт нашриёти қуйидаги китобларни босиб чиқарди:

Ғафур ҒУЛОМ. Танланган асарлар. Шеър ва поэмалар. 200 бет, тиражи 25.000 баҳоси 65 тийин.

Мамарасул БОБОЕВ. Юрагимнинг айтганлари.. Янги шеърлар. 104 бет, тиражи 10.000, баҳоси 30 тийин.

В. И. ЧУЙКОВ. Зафар йўли. Рустам Абдураҳмонов таржимаси. 360 бет, тиражи 15.000 баҳоси 58 тийин.

ФАХРЛАНИБ ЁЗАДИЛАР

(ХАТЛАРГА ОБЗОР)

□ □ □

Қўлимизда бир даста хат. Уларнинг бири «Янги усулда дарс олиб борилмоқда» деб номланса, иккинчисига «Тиниб-тинчимас ўқитувчи» деб сарлавҳа қўйилибди. «Бир касбда 24 йил», «Ўз касбини севган ўқитувчи» каби материаллар ҳам келган. Кўриниб турибдики, буларнинг ҳаммаси олийжаноб касб эгалари — жонкуяр педагоглар тўғрисида ёзилган.

Ҳа, машъал липецклик педагоглар маҳоратига ижодий ёндошиб, таълим-тарбияни намунали йўлга қўяётган ўқитувчилар областимизда жуда кўп. Уларнинг бой иш тажрибалари ёш педагогларга катта мактаб бўлиб хизмат қилмоқда.

Янгиерлик газетхон **О. Мустафоқулов** моҳир педагог М. Назаровнинг кўп йиллик тажрибаси ҳақида фахраниб ёзади. Ўртоқ М. Назаров қарийиб 25 йилдан бери мактабларда дарс беради. Ўтган ҳар бир йил педагогга катта қувонч ва шараф бахш этади. Ахир, у ҳар йили ўнлаб талабаларга билим асосларини ўргатади-да. Унинг қалбида ўқувчиларга нисбатан меҳр қуёши балқийди. Бу қуёш шуъласи ҳозирда ҳам мактаб партасида ўтирган ўғил-қизлар қалбини чароғон қилмоқда.

Янгийўл районидаги 51-мактабнинг ўқитувчиси Ғ. Саидқулов ҳам меҳнатдан бахт топган шарафли касб эгаларидан. Газетхон **Ш. Холмуҳамедов** кекса ўқитувчининг самарали меҳнати, босиб ўтган шонли йўлини тўлқинланиб ҳикоя қилади. Пойтахтдаги 40-мактабнинг камтар ўқитувчиси У. Саидаҳмедовнинг педагогик маҳорати ҳаваскор мухбир **А. Супоницкийга** илҳом берди, қалбида қуёш меҳри мавжланган тарбиячига нисбатан самимий муҳаббат ҳиссини уйғотди.

Машъал ўқитувчиларга эргашиб, ўқитишнинг илғор методларини ўзларининг ишлари учун дастур қилиб олган ўқитувчиларни Янгийўл районидаги мактабларда ҳам кўплаб учратамиз. Ҳозир район мактабларида 31 730 ўғил-қиз билим олмоқда. Буларнинг деярли ҳаммаси юқори баҳолар билан ўқимоқда. Бундай намунали кўрсаткичга эришишда, шубҳасиз мактаб ўқитувчиларининг роли каттадир. Газетхон **В. Бобохонов** райондаги 18-мактаб ўқитувчиси М. Эргашев, 8-мактаб ўқитувчиси А. Муҳамедовнинг ўқув-тарбия ишларини жонлантириш йўлида олиб бораётган самарали ишларини батафсил баён этади.

Газетхон **И. Раҳматуллаевнинг** ёзишича, Урта Чирчиқ районидаги Куйбишев номли колхоз оталигидаги мактабда ҳам ўқув-тарбия ишлари яхши йўлга қўйилган. Бу ерда таълим амалий ишлар билан қўшиб олиб борилади. Бу эса ўқувчиларнинг ижтимоий-фойдали меҳнатга бўлган муҳаббатини тағин ҳам оширмоқда.

Липецклик машъал ўқитувчилар сафига қўшилган областимиз ўқитувчилари илғорлар тажрибаси билан ўртоқлашиш мақсадида яқинда катта йиғинга тўпландилар. Бу йиғилиш ҳақида газетхон **И. Исмоилов** бизга хабар қилган. Автор йиғилишда Калинин районидаги 14-мактаб ўқитувчиси М. Мастонов, Янгийўлдаги 4-мактаб ўқитувчиси Р. Валиаҳмедовалар бу соҳада олиб бораётган ишлари ҳақида батафсил гапириб берганликларини хабар қилади.

Бўка районида истиқомат қилувчи **А. Маҳмудов**, оққўрғонлик **З. Абдураҳмонов**ларнинг хатлари ҳам ана шундай миннатдорчилик билан ёзилган. Улар ҳам тажрибали ўқитувчиларнинг ажойиб ишларини фахрланиб ҳикоя қилишади. Газетхон **С. Яхин** Тошкентдаги 112-мактаб иши ҳақида материал ёзган. Шунингдек, **Х. Шерматов** (Ўрта Чирчиқ), **Ю. Мансуров** (Калинин), **С. Мирзалиев** (Калинин), **У. Маслапов**, **Қ. Булганбоев** (Янгийўл), **Р. Нажимов** (Оҳангарон), **А. Шокиров** (Тошкент), **Б. Сафаров** (Янгиер) каби актив мухбирларимиз ҳам жойлардан кўпчиликка намуна бўладиган ўқитувчилар фаолияти ҳақида материаллар юборишган.

САВР КИРДИ—ЭКИНГА ДАВР КИРДИ

Ҳар қарич ердан тадбиркорлик билан фойдаланиб, чигитни юқори сифатли қилиб экинг, уни бир текис ундириб олиш учун курашинг. Квадрат-уялаб, аниқ миқдорда уруғ ташлайдиган сеялкалар билан экиш планининг сўзсиз бажарилишига эришайлик!

«Оқ олтин» учун курашни тинмай давом эттириш билан бирга, чорвачиликни ривожлантириш тўғрисида ҳам ғамхўрлик қилайлик. Ҳозир чўпонларимиз ҳаётида энг масъулиятли кунлар бошланди: қўзилатишни намунали ўтказиш учун ҳамма чораларни кўрайлик!

Экин майдонлари структурасини такомиллаштира бориб, алмашлаб экишни тўғри жорий қилингиз, бунда пахта, маккажўхори, оқжўхори, нўхат салмоғини кўпайтирингиз! Дала ишлари суръатини ва сифатини ошириб, социалистик мусобақани авж олдирайлик!

УЛГИРОЛМАЁТГАН ЭМИШЛАР...

Тадбирли, омилкор деҳқон — бамисоли мерган овчи. Мерган ўз мўлжалининг аниқ, бекамикўстлигига комил ишонч ҳосил қилмаса, тепкини босмайди. Деҳқон ҳам: кўнгли тўқ бўлмаса, бир қап уруғи бир ботмон ҳосил келтирмаса — ерга уруғ қадамайди. Фойда-зиённи обдон салмоқлаб кўради.

«Ўзбекистон» колхозининг пахтакорлари ана шундай асл деҳқонлардан. Аввало шуки, улар ёз ғамини қишда едилар. Ерни ўғитга тўйдириб, сифатли яхоб бериб, тупроқда мўл нам тўпладилар. Эрта-индин экишни бошлаймиз деб турилган маҳалда нагоҳон эсган шамол туфайли режа сал ўзгарди. 200 гектар ернинг нами кочиб қолган эди, суғориб қўйилди. Сув карталарга майда жўякчалар орқали таралди. Ер тез етила борди. Экиш авжига чиқди.

Пахта майдонининг кўпроқ қисми—350 гектарга чигитни 60x45 схемаси билан квадрат-уялаб экиш фикри ҳам уларда шу тариқа туғилди. Ҳозир колхоз далаларида 1580 ўрнига 1650 тонна «оқ олтин» учун курашнинг айни қизғин палласи. Ҳар бир иш оби-тобида, ўз муддатида амалга ошириляпти.

Қани энди ҳамма хўжаликларда ҳам иш шундай қувончли бўлса, дея Мичурин номли колхозга йўл олдик. Бу ерда ишнинг бир жиҳати дуруст: чигит суғорилган, сернам тупроққа ташланаяпти: 500 гектар ерга 60x45 схемасида чигит экилди. Чигитни квадрат-уялаб, хусусан 60x45 схемаси билан экишнинг хосияти кўп ва бу ҳаммага маълум. Энг муҳими кўчат мўл бўлади. Ғўзага икки томонлама ишлов беришига имкон туғилади. Бу оддий ҳақиқат колхоз раиси ўртоқ И. Зияевга ҳам беш қўлдек аён.

— Қолган 350 гектарига ҳам чигитни шу усулда экавериш мумкин эмасмиди, — деб сўрадик ундан.

У, карталарнинг майда, ерларнинг шўрҳок эканлиги, қисқаси илож йўқлигини айтди, ҳақиқатда эса аҳвол бошқача бўлиб чиқди. Масалан, Н. Қўйлиев бошлиқ бригадага бириктилган ерлар 15-20 гектарлик йирик карталардан иборат. Теп-текис. Бу ерга чигитни ғўзага икки томонлама ишлов бериш ва ҳосилни машинада теришга мослаб экиш мумкин ва шарт эди. Чунки бригадада ишчи кучи кам, бор-йўғи 6 киши. Лекин афсус, улар эски усулни афзал кўрганлар... Колхозда бундан ташқари яна 120 гектарча майдонга чигитни 60x45 схемаси билан экишнинг иложи бўлишига қарамай, оддий усулда экиляпти. Мана шу хўжалик ўтган йили планни ярим-ёрти ҳам бажараолмаган, гектар бошига 7,88 центнердан пахта тайёрланган эди. Механизацияга суянмаслик, квадратларни менсимаслик ана шундай оқибатларга олиб келган эди. Бу йил колхоз ҳосилдорликни 19.2 центнерга кўтариши лозим. Аммо, ҳаракат шунга яраша эмас. Экишнинг суръати ва сифати паст. Бошқа тадбирлар ҳақида оғиз очмаса ҳам бўлади. Масалан, ҳар гектар ер ҳисобига атиги 370 килограммдан маҳаллий ўғит жамғарилганини нормал бир ҳол деб бўладими ахир?

Бошқармадаги ягона совхоз — «Мирзачўл» далаларида бўлдик. Экиш суръати ёмон эмас — 1200 гектар ерга чигит ташланибди. Сифати-чи? Идорада бизга «5-бўлим янги ташкил қилинган, экишда биринчи ўринда боряпти. Мақтовбоп нарсани ўша ердан топасизлар» дейишди.

Бордик. Бўлим агрономи Х. Худойназаров илтимосимизга кўра бизни атайлаб ўша «мақтовбоп» бригадаларга етаклади. Бригадир Б. Абдукаримов билан бирга 20 гектарлик картани қадамба-қадам юриб кўздан кечирдик. Чигит 60x30 схемасида экиляпти. Ер ниҳоятда нотекис бўлганлигидан қатор оралари баъзан 80 сантиметргача кенгайиб, баъзида 35-40 сантиметр бўлиб ва ҳатто бир-бирига чирмашиб кетибди. Бунинг устига чигит униб бир энликча ниш чиқарган. Уни шестернялар чайнаб эзиб ташлаяпти. Абдукаримовга юзландик.

— Бу аҳволда нима бўлади?

— Улгуролмаяпмиз, — деди у.

Шундаймикин? Бригадага 90 гектар ер, 20 одам ва иккита чопиқ трактори бириктилган. Улгуриш мумкин. Фақат шуки, иш ўз майлига ташлаб қўйилган. Ўндан ортиқ ишчи шахсий томорқасида ўз юмуши билан банд. Бошлиқнинг ўзини ҳам томорқасида ишлаётган жойидан чақириб келдик.

Ўртоқ Б. Бекназаров бошлиқ бригадада ҳам ерлар экишга сифатсиз тайёрланган. Паст-баланд, серкесак. Бекназаровнинг ўзи бошлиқ 9 киши шу куни эрталабдан тушгача бир гектар ерга квадрат-уялаб чигит экишибди. Т. Нурмонов бошқараётган бу агрегат яхши созланмаган. Гоҳ у қаторга, гоҳо бу қаторга чигит тушмай ва баъзан уруғ ернинг бетида қоляпти.

И. Хўжабеков бошлиқ бу бўлимда 350 ўрнига 400 гектар ерга (60x30 схемаси билан) алоҳида уялаб чигит экилган. Лекин бу 60x60 схемасида квадратлаб экишнинг 50 гектарга камайиши ҳисобига бўлган.

Шунингдек М. Маҳкамов, Э. Сангилав, Д. Суяров ўртоқлар бошлиқ бўлимларда ҳам сифат паст, прогрессив усулда чигит экишга панжа орасидан қаралмоқда. Совхоз бўйича 2 минг гектардан эндигина 186 гектарга 60x60 схемасида чигит экилган. Шу ҳақда бир неча сўз: совхозда 60x60 схемасини танлашда қандай факторларга асосланганлар? Ахир бу усулда экилганда ғўза сийрак бўлиб қолади, кўчат қанча камайса ғўзанинг вилт билан зарарланиши шунча кўп бўлади. Ҳосилнинг салмоғига путур етади-ку! Фан ва илғор хўжаликларнинг кўп йиллик тажрибаси 60x45 нинг энг афзал схема эканлигини аллақачон исботлаган.

— Ўтган йили чигитни шу схемада экиб зиён қилмовдик. Кўчат қалин бўлганди. Нега энди бу йил 60x60 билан экяпмиз? Буниси бир сари. 40 гектарга тағин оддий усулда экармишмиз. Ҳайронман,— дейди 2-бўлимнинг 3-бригада сувчиси Жуман ота Эшбеков.

Бизнингча отанинг эътирози тўғри. Биз совхоз бош агрономи ўртоқ А. Гардаровни учратолмадик. Шу саволни унга бермоқчи эдик. Лекин бўлим раҳбарлари ва мутахассислари схема танлашда нималарга асосланганликлари ҳақида тайинли бир нарса демадилар. Бу хўжалик ҳам ўтган йили механизацияга таянмасликнинг аччиқ сабоқларини татиб кўрганди. План бажарилмаган, бир центнер пахтанинг таннархи пландаги 28 ўрнига 44 сўмданга тўғри келган эди. Чигит экишнинг боришидаги бошқа қатор нуқсонлар ҳам совхоз раҳбарлари (директори Р. Жумаев ва партия комитетининг секретари Ш. Олтмишев ўртоқлар)нинг бултурги ана шу аччиқ сабоқларидан ҳануз тегишли хулоса чиқариб олмаганликларини ифодалаб турибди.

Гулистон бошқармаси бўйича ҳозиргача 4000 гектар ерга чигит экилган бўлиб, унинг фақат 500 гектаригина квадрат-уялаб 60x60 ва 60x45 схемаларида экилган холос. Бошқарманинг кўпгина хўжаликларида прогрессив усулда чигит экишни ҳамон чин юракдан тан олмаётирлар. Бу ғўзаларга механизация ёрдами билан икки томонлама ишлов бериш ва пахтани машиналарда териб олишга шубҳасиз жиддий ғовдир. Ҳали ҳам кеч эмас. Гулистонлик пахтакорлар ана шулар устида яна бир карра ўйлаб кўрсалар, тарозининг палласига ана шунга қараб тош қўйсалар яхши бўларди. Ўтган йилги доғни ювайлик, кузга бориб юзимиз яна шамгин бўлмасин, деган деҳқон шу кечаю кундузда ақл-идрок билан иш тутиши ва ҳалол тер тўкиши лозим. Шундай қилишса гулистонликлар Ватанга 40 минг тонна пахта етказиб беришдек мақсадларига албатта эришаоладилар.

Э. ОТАБОЕВ

«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

МЕХАНИЗАТОРЛАР ТАШАББУСИ

Пискентдаги қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш билим юртининг талабалари ажойиб ташаббус бошлашди. Бўлажак механизаторлар Бўка районидаги энг қолоқ ҳисобланган «Ленинобод» колхозини оталиққа олишга қарор қилдилар.

Яқинда улар шу колхозга бориб қолоқликнинг сабабларини аниқладилар ва хўжалик раҳбарлари билан биргаликда қолоқликни бартараф этишга қаратилган баъзи бир тадбирларни ишлаб чиқдилар. Билим юртининг маъмурияти ўн механизаторни 3 ой давомида ишлаш учун шу колхозга юборди. Инженер-механиклардан Шаюпов, Яматов ўртоқлар уруғликни аниқ миқдорда ташлаб кетадиган сеялкалардан тўғри ва унумли фойдаланишда колхоз механизаторларига яқиндан ёрдам бермоқдалар. Колхозчилар ёш механизаторларнинг бу ташаббусидан ғоят миннатдор бўлмоқдалар

Ф. ЖАМОЛОВ.

СЕРҒАЙРАТ ДЕҲҚОНЛАР

Янгийўл районидаги «Ленинград» колхозининг серғайрат деҳқонлари шу кунларда бутун куч-ғайратларини чигит экишни тезроқ тугаллашга сарфламоқдалар. Хўжаликнинг бепоён далаларида 12 та трактор тинмай ишлаб турибди. Бу агрегатларни моҳирона бошқараётган механизаторлар ҳар куни 100 гектардан ортиқ ерга сифатли чигит экаяптилар.

Ўзи трактор рулига ўтириб кунига 9—10 гектар майдонга чигит экаётган бригадир Мамаражаб Сатторов ҳам, универсалчилардан Темир Назаров, Абдужаббор Раҳмонов, Тўра Турсунбоев, Ибрат Раҳматуллаев ўртоқлар ҳам колхоз деҳқонларининг бениҳоя ҳурматига сазовор бўлаётирлар.

«Ленинград» колхозининг азамат пахтакорлари улуғ доҳимиз Ленин туғилган куннинг 93 йиллигини ҳамма майдонларда чигит экишни тугаллаш, уруғни ернинг ўз намига бир текисда ундириш билан кутиб олишмоқчи.

Т. ИМОМОВ.

Оққўрғон ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозида чигит экиш қизғин бормоқда. Механизаторлар, сеялкачилар ғайрат кўрсатиб ишлаб, квадратларнинг аниқ чиқишини таъминламоқдалар. Суратда: чигит экиш пайти. Р. ЖАББОРОВ фотоси.

СЕРДАРОМАД МАНБА

Юқори Чирчиқ ишлаб чиқариш бошқармасига қарашли Фрунзе номли колхоз чорвадорлари қўйчилик сердаромад манба эканлигини яхши биладилар. Ҳозир колхоз отарларида 12350 бош қўй бор. Хўжалик қўйчиликдан катта даромад олмоқда. Ўтган йили колхоз давлатга 1416 центнер қўй гўшти ва 441 центнер жун сотиб, давлат планини ортиғи билан бажарган эди. Қўй гўшти ва жуннинг ўзидан 310 минг сўмлик даромад қилинди.

Чорвадорлар қўй боқишда оз меҳнат сарф қилиб, кўпроқ фойда олишга муяссар бўлмоқдалар. Олинган қўзиларнинг ҳаммаси омон сақлаб қолинаётганлиги, ҳар бир қўйдан 3 килограммдан ошиқроқ жун қирқиб олинаётганлиги туфайли маҳсулотнинг таннархи камайиб бормоқда. Ўтган йили бир центнер қўй гўштининг таннархи 41 сўм 12 тийинга тўғри келди.

Ҳозир қўйчилар учун энг масъулиятли даврдир. Ҳамма отарларда кўплаб совлиқлар қўзилаган. Чўпонлар «қўй қўзидан кўпаяди» деган халқ мақолига қаттиқ амал қиладилар. Қўйчилик фермалари ва отарларида 5400 совлиқ бор. Қўзилатиш эса муваффақиятли якунланмоқда. Ҳар 100 бош совлиқдан олинаётган қўзи 108 дан ошмоқда.

Бу хўжаликда давлатга гўшт сотиш плани ҳам фақат семиз қўйлар ҳисобига бажарилади. Шу кунларда 1500 дан ошиқ қўй гўштга топшириш учун бўрдоқига боқилаётир. Қўйчилар боқувдаги бир қўйнинг тирик вазндаги оғирлигини 55-60 килограммга етказиш учун курашмоқдалар.

А. РАҲИМБЕРДИЕВ.

„ДАЛА“ МАЛИКАСИ БЎЙ КЎРСАТДИ

Ҳар бир экиндан мўл ҳосил кўтаришга одатланиб қолган деҳқоннинг бирор экини битмай қолса, ундан кўнгилдаги ҳосилни ололмаса қаттиқ азият чекади, афсусланади. Утган йили Ленин номли колхоз аъзолари келиб-келиб маккажўхоридан дуруст ҳосил ололмай хижолатда қолган эдилар. Ахир бир гектар майдондан 1000—1800 центнер кўкпоя қаёқда-ю, 200 центнер қаёқда. Ери-суви бир хил Роза Отабоеванинг бригадаси гектаридан 1824 центнердан кўкпоя кўтарганда бу колхознинг маккажўхорикорлари атиги 7 центнердан дон, 200 центнердан кўкпоя етиштирса нима деган гап. Шунинг учун колхоз правлениеси аъзолари ҳам, колхозчилар ҳам маккажўхори ҳақида гап очилса тил тишлайдиган бўлиб қолишди.

Шундан кейин улар катта бир йиғин ўтказишиб, жўхоридан юқори ҳосил олиш чораларини белгилаб чиқишди. Машҳур жўхорикор Люба Ли тажрибасини ўрганиб қайтиш учун Ҳолимтой Эшматовни 15 кунлик ўқишга юборишди. Аммо, колхоз активлари бу билан ҳам қаноатланмади. Колхозда коммунист монтерлар правлениега келишди-да:

— Бизга ер ажратиб беринг, жўхори экамиз,— дейишди.— Мана, Абдухалил Ғоффоров бизга бош бўлсин.

Уларнинг қарори қатъий эди. Правление ҳам қаршилик кўрсатмади. Ахир колхоз бу йил 200 гектар ерга маккажўхори экади Шунингдек бу йил 70 гектар ердаги нўхат йиғилгач ўрнига маккажўхори экилади-ку! Хуллас колхозчилар бу йил маккажўхоридан ҳам, нўхатдан ҳам мўл ҳосил йиғиштириб, ўтган йилги хатони тузатиш ҳаракатига тушиб қолишди.

Шу мақсадда яхши текисланган ерга аввал нўхат экилди. Кетма-кет жўхори экишга киришилди. Ана энди Холимтой ака машъал бригададан ўрганиб келганларини ўзининг хўжалигида қўллай бошлади.

Биз бу колхозда апрелнинг дастлабки кунлари бўлган эдик, дастлаб нўхат экилган пайкал тепасига бордик. Нўхатнинг кўм-кўк майса бўлиб кўкариб ётганини кўриб ким қувонмайди дейсиз. Ундан нарироққа юргач колхоз раиси Нишонали ака Авазов:

— Мана маккамиз,— деди ердан икки-уч қулоқ чиқариб турган жўхориларга меҳр билан боқаркан. Дарҳақиқат яхлит картага кўз ташлаган киши дурустгина бўй кўрсатиб қолган маккажўхорининг яшил квадратларини аниқ кўрарди.

— Бу дастлаб экилган ер, монтерларимизнинг картаси,— деди раис. Сўнг трактор товуши гувуллаб турган пайкалга ўтдик.

Ҳолимтой аканинг «малика»га ишқи баландлиги сезилиб турарди. Утган йили у ўзига бириктилган 40 гектар ердан 800 центнердан маккажўхори кўкпояси олган экан, колхоз бўйича план бажарилмагани учун у ҳам қаттиқ хижолатда қолган.

Дарҳақиқат колхозда бу йил жўхорикорларнинг ҳаракати зўр эди. Улар ҳозиргача 135 гектар майдондаги маккажўхорини тўлиқ ундириб олишган. Тракторчилардан Ҳаким Тожибоев, Тоҳир Жуманов ўртоқлар эса жуда қисқа муддатда уруғни ерга қадаб олишганидан хурсанд. Бу азамат маккажўхорикорларнинг аҳди 125 гектар ернинг ҳар гектаридан 800 центнердан кўкпоя, 75 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан дон кўтаришдир.

Р. САИДЖАЛОЛОВА,
Ф. УСМОНОВА.

Янгийўл.

ИШЛАР АВЖИДА

1-«Оҳангарон» совхозининг 2-бўлими коллективи кўклам экишига барвақт киришиб, ҳозиргача мўлжалдаги 200 гектар ерга ғалла, 95 гектар ерга нўхат, пиёз, лавлаги ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари экиб бўлди. Пахта ва шоли учун ажратилган майдонлар экишга ҳозирлаб қўйилди.

Утган йили сабзавот планини 112 процент адо этган бўлимнинг ўртоқ Мўмин Йўлдошев бошлиқ бригадасида дала ишлари, айниқса, зўр уюшқоқлик билан олиб борилмоқда.

Бригаданинг дастлабки экилган ерларида карам парваришига киришилди. Гектарига 15 тоннадан маҳаллий ўғит солинган бу майдонларда экинлар яхши ривожланмоқда.

Бригада аъзолари дала ишларини бир-бирига боғлаб олиб бораётирлар. Чунончи помидор учун ажратилган махсус майдонлар экишга тахт қилиб қўйилди, етарли миқдорда помидор кўчатлари тайёрланди.

— Коллективимиз биринчи сабзавот ҳосилини июнь ойи бошларигача чиқариш ва 20 гектар майдонда 30 тоннадан карам, 25 тоннадан помидор ҳосили етиштириш йўлида астойдил меҳнат қилмоқда, — дейди ўртоқ Мўмин Йўлдошев.

Ишчилар ўз кунлик нормаларини доим ошириб бажарадилар. Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати ўртоқ Тошбуви Давронова—бригаданинг фахри. У кунлик нормаларини 1,5—2 ҳисса ошириб бажариб, барчага ўрнак бўлмоқда.

Бригадада олинган мажбуриятни бажариш учун ҳамма имкониятлар мавжуд. Улар албатта ўз аҳдларининг уддасидан чиқишади.

Т. ХУШНАЗАРОВ.

Урта Чирчиқ бошқармаси.

СИФАТГА ЭЪТИБОР БЕРИЛАЯПТИ

Ҳозирги ғанимат кунларнинг ҳар бир дақиқасидан унумли фойдаланаётган Янгиер районидаги 1-«Боёвут» совхозининг 5-бўлими пахтакорлари чигит экишни тобора авж олдираяптилар. Эргаш Рўзиев, Пардабой Жуманазаров ўртоқлар бошчилик қилаётган бригадаларнинг деҳқонлари уруғни ниҳоятда сифатли қилиб экишга жиддий эътибор бермоқдалар. Ишнинг кўзини билган механизаторлардан Абдуазим Муродов ва Назрулла Юсупов ўртоқларнинг ҳар бири ўзи бошқараётган агрегат билан кунига 7-8 гектар майдонга квадрат-уялаб чигит экмоқда. Улар гектарларни тўла, квадратларни аниқ қилаётганликлари учун ҳам ҳамманинг ҳурматига сазовор бўлмоқдалар.

Ер қанча сифатли тайёрланса, чигит ҳам шунча сифатли экилади. Бу эса фидокорлик билан қилинадиган меҳнатга боғлиқ. Ишчилардан Хатамбой Султонов, Тўйчибой Ёқубов, Латиф Ражабов, Шоймқул Файзуллаев ўртоқлар буни жуда яхши тушунишади. Мана шунинг учун ҳам улар карта чеккаларини, ариқ-зовурларнинг ёқаларини текислаб ерни чигит экишга тайёрлаб беришда бошқаларга ўрнак кўрсатиб меҳнат қилаётирлар.

Т. ХУДОЙБЕРДИЕВ.

ДУГОНАЛАР АҲДИ

Ҳар касбнинг ўз гашти бор деганларидек сут соғувчи икки дугона Зоҳиралар ҳам ўз касбларини севадилар. Бу адаш икки дугона ўрта мактабда ҳам бир синфда таълим олишган. Иккисининг ҳам нияти бир жойдан чиқиб «мактабни битиргач тўғри фермага борамиз, сут соғувчи бўламиз» дейишди.

Кўп ўтмай уларнинг орзуси ушлади. Икки дугона етуклик аттестатларини қўлларига олиб иккиланмай тўғри фермага боришди. Колхоз правлениеси юрагида ўти бор бу қизлар илтимосини қондириб, уларни фермага ишга қабул қилди.

Зоҳиралар дастлаб колхознинг моҳир сут соғувчилари С. Турғунова ва У. Бўлисовалардан сигир соғиш йўлларини ўрганишди, сал кунда ўзлари ҳам яхшигина сут соғувчи бўлиб етишдилар.

Зоҳираларга биринчи йили 12 бошдан сигир ажратиб берилган эди. Улар шу йили ҳар бош соғин сигирдан 2600-2700 килограммдан сут соғиб олдилар.

Бу марра охирги эмас-ку, агар сигирлар тоза соғилса, уларни яхши парвариш қилинса бундан ҳам кўп сут соғиб олиш мумкин-ку, деган хулосага келишди. Қизлар бу йил ҳар бош соғин сигирдан 3000 килограммдан сут соғиб олиш мажбуриятини олишди. Икки дугона ким кўп сут соғишга бир-бирини мусобақага чақиришган. Шунинг учун ҳам ҳар ойнинг охирида қизлар соққан сутларини ўзаро текшириб турадилар.

Ўтган ойда Зоҳира Ғозиева 4200 килограмм сут соғиб олди. Бу дугонаси Зоҳира Машкова соққан сутдан 300 килограмм ошиқ эди. Машкова ҳам бўш келмади, дугонасига етиб олди.

— Бу қизларнинг ташаббуси, — дейди ферма бошлиғи ўртоқ Ю. Холматов, — бошқа сут соғувчиларимизга намуна бўлмоқда.

Ҳа, ҳақиқатан ҳам Зоҳиралар ҳаракатидан бошқа сут соғувчилар ўрнак олмоқдалар. Зоҳиралар ишлаётган Калинин ишлаб чиқариш бошқармасига қарашли Охунбобоев номли колхознинг I-участкасидаги сут-товар фермасининг чорвадорлари соғиладиган 130 бош соғин сигирдан 390 тонна сут соғиб олиш учун курашмоқдалар.

Э. ҲАМИДОВ.

МЕҲНАТ ЗАВҚИ

Петр ёшлигида Володя исмли бола билан қалин дўст эди. Володянинг отаси устахонада токарь бўлиб ишларди. Петр рельслардан ғизиллаб ўтаётган поездларга, далаларда гуруллаб ишлаётган тракторларга ҳавас билан тикиларкан, келгусида худди Сергей амаки каби токарь бўлишни орзу қиларди.

Кунларнинг бирида Петр устахонага экскурсияга борди. Сергей амаки уни кўргач, ҳол-аҳвол сўради.

— Келгусида ким бўлмоқчисан жиян?

— Сизга ўхшаб токарь бўлишни жуда хоҳлайман,— деб жавоб қайтарди Петр кўзини ердан узмасдан.

— Орзуга айб йўқ дейдилар, жиян, — деди Сергей амаки Петрга бошдан оёқ разм соларкан. — уйдагилар билан ҳам маслаҳатлаш, ўқишнинг тугагандан сўнг тўғри бизга келақол, сенга токарлик касбини ўрганиб олишинг учун ўзим ёрдам бераман.

Кунлар, кунлар кетидан ойлар, йиллар ўтди. Петр ўз орзусига етиш йўлида тинмай меҳнат қилди, қийинчиликларни енгди. Мана, энди устахонанинг тажрибали токарларидан бири. Ҳамма уни ҳурмат қилади. Петр ўз ишига шунчалик берилганки, баъзан вақт билан ҳисоблашмайди. Бошлаган ишни охирига етказаман, деб кеч қурунлари ҳам қолиб кетади. Бугун ҳам худди шундай бўлди.

Нина хола ўғлига овқатни келтириб қўяркан, сал ўпкаланиб деди:

— Сени кута-кута кўзларим толиқди, овқатинг ҳам музлаб қолди, бугун жуда кечикиб қолдингда ўғлим.

— Ҳа онажон, мен сизни ҳовотирлантирганим учун кечиринг, лекин бугун кечикканимнинг сабаби бор: менинг таклифим қабул қилинди, — деди хурсанд бўлиб Петр.

— Вой онагинанг ўргилсин, — деди ҳаяжонини тўхтатолмай Нина хола ва Петрнинг пешонасидан ўпди...

Онанинг қувончи ҳақиқатан ҳам чексиз эди. У жуда хурсанд бўлганлигидан анча вақтгача юлдузлар тўла осмонга қараб ётди...

Ҳа, ота ўғил Петр онаси Нина холани озмунча шодлантиргани йўқ. У 15 йиллик меҳнат фаолияти давомида ўз касбининг моҳир устаси бўлиб етишди.

Мана, унинг таклифи қандай рўёбга келган эди: бирнеча кундирки, Петр ниманидир хаёл суради. Устахонада прицепларга пахта юклайдиган янги «ТПХ-1» маркали транспортёрларнинг намунасига деталлар ясаётган Петр бирдам тўхтаб қолди. «Кўп меҳнат талаб қиладиган транспортёр тузилишини ихчамлаштириш мумкин эмасмикан» деган савол унга тинчлик бермасди. Ўйлаб-ўйлаб охири жумбоқни ечди. Қараса транспортёрнинг ҳаракат олувчи валида ҳам, ҳаракат берувчи валида ҳам радиуси 3,5 сантиметрдан бўлган подшипниклардан иккитадан бор экан. Петр ўйлаб туриб ҳаракат олувчи валга подшипник ишлатмасдан сирпанувчи подшипник ишлатишни лозим топди.

У ўзининг бу фикрини бош инженер В. Долаказовга айтди. Таклиф бош инженерга маъқул тушди. Яша ука, бу таклифинг билан давлатимиз қанчадан-қанча фойда кўради, кўпгина меҳнат тежалади деди у.

Петрнинг қалби ажиб бир яхши ҳислар билан тўлди.

Ҳақиқатан ҳам Петрнинг янги таклифи амалга оширилгач битта транспортёр ишлаб чиқаришга сарф бўладиган маблағдан беш сўм тежалди. Ҳозиргача 450 та транспортёр тайёр ҳолга келтирилди. Натижада давлатнинг 2250 сўм маблағи тежалди!

Қуёш баланд тоғлар ортидан бош кўтариб, ўзининг заррин нурларини саҳийлик билан оламга сочаётганида Янгийўлдаги ихтисослаштирилган устахонанинг токарлик цехида ҳаёт қайнай бошлаган эди. Устахонанинг пешқадами — ажойиб йигит, ўз касбининг устаси Петр Углов ҳам завқ билан меҳнат қиларди.

А. ИНАҒОМОВ.

ЛАЗАРЬ ЗАХАРОВИЧ СЛИВКИН

Ўзбекистон Компартияси Ревизия комиссиясининг аъзоси, Ўзбекистон КП Марказий Комитети аппаратининг масъул ходими, республиканинг кекса журналистларидан бири Лазарь Захарович Сливкин узоқ давом этмаган оғир касалликдан кейин 14 апрелда вафот этди.

Л. З. Сливкин 1911 йилда туғилди. У 1929 йили Турксиб темир йўли қурилишида ўз меҳнат фаолиятини комсомол ходими сифатида бошлади. 1930 йили Лазарь Захарович «Прииртишская правда» газетасига ишга ўтди. Шу вақтдан бошлаб қарийб 30 йил мобайнида матбуотда муттасил ишлади, шундан 25 йили Ўзбекистон матбуотида. Лазарь Захарович «Правда Востока» газетасининг бўлим мудири, масъул секретари, редактор ўринбосари, «Ташкентская правда» газетасининг редактор ўринбосари бўлиб ишлади. Ўртоқ Сливкин Улуғ Ватан уруши йилларида дивизия газетасига редакторлик қилди, сўнгра эса Туркистон Ҳарбий Округининг газетаси — «Фрунзевец»нинг масъул секретари бўлиб ишлади.

Ўзбекистоннинг кекса журналистларидан бири бўлган Л. З. Сливкин ёш газета ходимларининг катта группасини тарбиялади. Улар Сливкиндан партиявий принципиалликни, жанговар газета сўзи маҳоратини, ўз бурчини бекаму кўст бажаришни ўргандилар.

Лазарь Захарович Сливкин кейинги уч йил мобайнида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети аппаратида масъул ишда бўлди. Бу ерда унинг юксак ишчанлик ва сиёсий қобилияти равшан намоён бўлди. У ҳақиқий сиёсий жангчи сифатида тинимсиз ва хормай толмай меҳнат қилди, ўзининг бутун кучини, билимини ва тажрибасини, бутун қалб ҳароратини партияга хизмат қилишга бағишлади.

Совет ҳукумати Лазарь Захарович Сливкиннинг хизматларини юксак баҳолаб, уни «Ҳурмат белгиси» ордени ва медаллар билан мукофотлади.

Ташаббускор, моҳир ходим, принципиал коммунист Лазарь Захарович самимий инсон, сезгир, дилкаш ўртоқ ва дўст эди. Унинг ёрқин хотираси уни билган, у билан бирга ишлаган кишиларнинг қалбида абадий сақланади.

Ш. Р. Рашидов, В. А. Карлов, Р. Қурбонов, Н. В. Мартинов, М. М. Мусахонов, Ё. С. Насриддинова, З. Р. Раҳимбобоева, И. И. Федюнинский, Н. Ж. Худойбердиев, Қ. Муртазоев, И. М. Нажесткин, Г. Ф. Наймушин, С. О. Азимов, М. М. Раҳмонқулов, М. Р. Рамазонов, Ш. З. Саломова, А. П. Қаюмов, Г. М. Орлов, К. Тоиров, А. Ғ. Султонхўжаев, Т. Г. Зинин, Д. И. Мангельдин, Ё. Т. Зокиров, Ж. К. Хўжаев, С. З. Зиёмов, Б. П. Девиллерс, З. И. Есенбоев, А. Д. Ивахненко, Р. Сахибоев, Ш. Ниёзов, У. Ё. Иброҳимов, Қ. Қ. Узоқов, В. А. Архангельский, С. С. Черник Т. Соатов, В. Ф. Архангельский, Ю. Ю. Юсупов, Ф. Ю. Юнусов, Х. Алимтоев, А. Л. Стажило, М. Қорнев.

(Боши биринчи бетда).

ҲАЁТ—ИЛҲОМ МАНБАИ

сомоллар, ёшларнинг ҳаёти ва меҳнати ҳали ҳам кам кўрсатилмоқда, айрим ёш ёзувчилар баъзан муваффақиятсиз севги ҳангомаларини тасвирлашга берилиб кетиб, ҳақиқий романтика билан тўлиб-тошган кўп қиррали ва мароқли турмушга парвосизлик билан қарамоқдалар. Сюжетлари ҳаётий бўлмаган, ўйлаб тўқилган, темасининг қашшоқлиги ва торлигини юзаки жозибадорлик ниқоблаб турган асарлар ҳали ҳам учрайди.

Кичкинтойлар республика ёзувчиларидан бир талай ажойиб китобчалар олдилар. Лекин буни ҳали етарли деб бўлмайди. Болалар учун яхши асарларни кўплаб ёзиш, ёзганда ҳам болаларнинг хусусиятини билган ҳолда, меҳр, маҳорат билан ёзиб, ажойиб дунёмизни, кекса авлодлар кўрсатган қаҳрамонликларнинг салобатини ёш китобхон олдида очиб бериш керак.

— Мен қўриқ ерларда ишлаётган қаҳрамонлар орасида ўзимга чинакам илҳом манбаи топиб олдим, — деди минбарга чиқиб, Сирдарё областидаги 6-совхоз комсомоллари ўзларига раҳбар қилиб сайлаган Я. Саъдуллаева. — Сизлар колхоз ва совхозларга, саноат корхоналари ва қурилишларга тез-тез бориб турингглар. У жойлардан теша тегмаган темаларни топасиз, ажойиб кишиларни, бўлғуси қаҳрамонларингизнинг тимсолларини учратасиз.

Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари Г. П. Владимиров ўз нутқини ҳозир ижодий интеллигенция олдида турган катта вазифаларга бағишлади. Нотиқ оталар ва болалар проблемаси, деган машъум проблемага тўхталиб, ҳамма авлодга мансуб бўлган совет маданияти ходимларини коммунизм қуришдан иборат умумий бир мақсад бирлаштириб турибди, деди. Уларнинг ўртасида келишмовчиликлар бўлган эмас, йўқ ва бўлмайди ҳам.

«Ўзбекфильм» студиясининг редактори А. Мадорский ва кинорежиссер А. Ҳамроев республика ёш кинематографчиларини тўлқинлантираётган масалалар ҳақида гапирдилар. Кино санъатининг таниқли усталари билан бир қаторда студияда ёш режиссерлар, операторлар, рассомлар муваффақиятли ишлаб келишмоқда. Лекин студия аввалгидек ёш актер кадрларга муҳтождир. Талантли болалар учун махсус студия — мактаб очиш тўғрисида ўйлаб кўрилса бўлмасмикин. Ахир бизда созандалар, раққослар, болалик чоғидан тарбияланади-ку.

Қаршилик рассом Х. Я. Ғаниев ва П. П. Беньков номли рассомлик билим юртининг ўқитувчиси Н. С. Шин йиғилиш қатнашчиларининг эътиборини эстетик тарбия масалаларига жалб қилдилар.

Шоир Сайёр санъат ва адабиёт ҳар хил турлари ёш вакилларининг ижодий алоқалари муҳим аҳамиятга эга эканлиги ҳақида гапиради. Қизғин баҳслар, жонли мунозаралар идеологиямизга ёт бўлган оқимларга зарба беришга кўмаклашади, мароқли, проблематик темаларни кўтаришда ижодий куч-ғайратларни бирлаштиради. Кекса авлод ёзувчиларидан ўрнак олиб, қардош республикалардаги ёш ижодий интеллигенция вакилларининг учрашувларини ўтказиб турмоқ керак.

— Ўзбек тилида — Отангга раҳмат! — деган ибора бор. Кўпгина ёш ёзувчиларимиз, композиторларимиз, артистларимиз ана шундай ажойиб мақтовга сазовор бўлмоқдалар, — дейди Тошкент саноат область комсомол комитетининг секретари А. Қаҳҳоров. — Бас шундай экан, оталар ва болалар ўртасидаги қандай келишмовчиликлар ҳақида гап бўлиши мумкин, ахир машҳур маданият усталаримиз ижодкор ёшларнинг ҳақиқий отахон устозлари ҳисобланади-ку. Авлодлар ўртасидаги бу дўстлик замондошимиз ҳақида янги асарлар яратиш учун негиз бўлишини истар эдик.

Ёш композитор Э. Солиҳов айтадики, кенг тингловчилар оммасини классик ва совет музикасининг энг яхши асарлари асосида тарбиялаш, республика композиторлари яратган ва яратаётган ҳамма яхши асарларни муттасил пропаганда қилиш керак. Яхши музика, қўшиқ филармония, радио ва телевизион эшиттиришлар, граммофон ёзувлари репертуаридан муносиб ўрин олиши мумкин.

Ҳамид Олимжон, Ойбек, Ғафур Ғулом, Яшин, Уйғун ва бошқа бадиий сўз усталарининг асарлари нима учун халқимизга шу қадар манзур бўлганлигини ёш ёзувчиларимиз ўйлаб кўришлари керак,— дейди ёзувчи Одил Ёқубов. — Бунинг сабаби шуки, уларнинг асарлари бадиий юксак даражада бўлиш билан бирга, чуқур партиявий асарлардир, катта идеяларни ифодаловчи, кучли, мард одамларнинг характерларини тасвирлаб берган асарлардир. Санъаткор воқеликнинг ҳодисаларини қандай қилиб, қандай позицияда туриб акс эттириши керак, деган масала адабиёт санъат асарларининг қимматини белгилайди. Н. С. Хрушчевнинг бу тўғрида айтган ажойиб сўзларини ҳаммамиз ҳамиша эсда тутишимиз лозим.

«Ёш гвардия» нашриётининг редактори С. Анорбоев йиғилиш қатнашчиларига нашриётнинг ишлари, китобнинг ёшларни тарбиялашдаги аҳамияти тўғрисида гапириб берди.

Кенгашда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бўлим мудири А. П. Қаюмов нутқ сўзлади.

Ўзбекистон ёш ижодий интеллигенцияси кенгашининг қатнашчилари КПСС Марказий Комитетига ёзилган хатни баланд руҳ билан қабул қилдилар.

М. ЖАЛОЛОВ,
Ю. КУКАРКИН,

ЎзТАГ мухбирлари.

Журналистлар союзи область бўлимида

Журналистлар союзи область бўлими маҳаллий матбуот ходимларининг ишчанлик маҳоратини ва газеталар савиясини ошириш соҳасида бирмунча зарур тадбирларни кўрмоқда.

Яқинда журналистлар союзи область бўлими бюросининг аъзоси, Калинин ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Коммунизм тонги» газетасининг редактори ўртоқ З. Исроилов Бўка ишлаб чиқариш бошқармасида чиқа бошлаган «Пахтакорлар овози» газетаси редакцияси ходимлари билан учрашув ўтказди. Учрашувда газеталарни мазмунли чиқариш, мухбирларнинг хат-хабарларидан фойдаланиш, илғорлар тажрибасини ёритиш соҳасидаги тажрибалар ўртоқлашилди.

ТУТҚИЧ БЕРМАС ЎҒРИЛАР

...Донецк шаҳрининг маҳсулот базаларидан бирида товуқ тухумлари номаълум сабабларга кўра йўқола бошлади. Йўқолган тухумлардан келадиган зарар юзларча сўмни ташкил этарди. Аммо муттаҳамларни қўлга тушириш мумкин бўлмади. База ходимлари ёрдам сўраб милицияга мурожаат қилишади. Тутқич бермас ўғрилар эса ҳамон ўз қилмишида давом этарди.

...Воқеа ярим кечадан оққанда рўй берди. База ичидаги пистирмада яшириниб турган милиция ходимларига қандайдир шитирлаш овозлари эшитила бошлади. Одамлар ҳушёр бўлишди. Тухум солинган яшчиклар турган ердаги девор кавагидан каттакон каламуш чиқиб келганида кишилар ҳайратда қолишди. Каламуш яшик ёнига югургилаб келиб, олдинги панжалари билан ундан тухум олди, уни ерга қўйиб тумшуғи ва олдинги оёқлари билан кавак томон юмалатиб кетабошлади. Бошқа икки каламуш ҳам худди шундай қилди.

Склад поллари бузилганда база ходимларининг кўзи катта каваклларга тушди. Каваклар ўғирланган тухумлар билан тўлиб ётарди.

С. ИЦКОВИЧ.
(«Сельская жизнь»дан).

МИННАТДОРМИЗ

Тошкент олий ўқув юртларида Осиё ва Африка мамлакатларидан келган бир группа студентлар таълим олишяпти. Улар бу ерда инженерлик, техниклик, агрономлик, врачлик ва ҳоказо касбларни пухта эгаллаганларидан сўнг, ўз юртларига қайтиб борадилар ва Советлар мамлакатида орттирган тажрибаларидан ўз халқлари бахт-саодати йўлида фойдаланадилар.

Ҳукуматимиз ёш, мустақил миллий давлатлар вакилларининг фан асосларини чуқур эгаллашлари учун барча қулай шароитларни яратиб берган. Олий ўқув юртларининг аудиториялари, тажриба ўтказиш лабораториялари, кутубхоналар, турли ўқув қуроллари, ётоқхона ва бошқа маданий дам олиш жойлари Осиё ва африкалик талабалар ихтиёрига бериб қўйилган.

Кеча мухбиримиз ана шу студентлардан бир группаси билан учрашиб, суҳбат ўтказди. Суҳбатда Африка қитъасидан келган ёшлар ҳам иштирок этишди.

— Мен,— дейди Эрнест Джино Амоако,— Гананинг Кофоридуа шаҳрида ўрта мактабни тамомладим. Мактабда ўқиб юрган вақтимда Совет Иттифоқига келиб, билим олишни жуда орзу қилардим. Ниҳоят, 1961 йил декабрь ойида бунга муяссар бўлдим.

Дастлаб Москвада рус тилини ўргана бошладим. 1962 йил август ойида эса мени Тошкент Давлат университетининг тайёрлов курсига ўқишга юборишди.

Ўзбекистон пойтахтига келгач, рус тилини ўрганишни давом эттирдим. Очиғини айтсам, бу тилни ўрганишда дастлаб жуда қийналдим. Лекин совет педагогларининг яқиндан кўрсатган ёрдамлари натижасида бу тилда бемалол ёзадиган ва гаплашадиган бўлиб қолдим.

Сўнгра, Эрнест Джино Амоако Тошкентда билим олаётганлигидан беҳад бахтиёр эканлигини, мамлакатимиз бўйлаб сафар қилишга, Москва, Ленинград, Киев шаҳарларини бориб кўришга муяссар бўлганлигини айтиб, ўз миннатдорчилигини билдирди.

Шундан сўнг Элсаид Муҳаммад Талъат сўз олди. У Мисрдаги Қоҳира университетини 1958 йили битирганлиги, кейин эса 1960 йил ноябрь ойида Тошкентга келиб, Қишлоқ хўжалик институтининг аспирантурасига қабул қилинганлиги ҳақида ҳикоя қилиб берди.

— Бу ерга келгач,— дейди у,— рус тилини пухта ўрганиб олдим. Институтнинг профессор Х. Х. Енилеев бошчилигидаги ўсимликлар физиологияси кафедрасида мен учун барча зарур шароитларни яратиб беришди. Ҳозир пахтачилик масалаларига бағишланган темада диссертация ёқлаш устида иш олиб бораётирман. Айниқса, институт ўқитувчилари кўрсатаётган самимий ёрдамдан ғоят миннатдорман. Кафедра илмий ходимларидан А. Қориев, доцент Ф. Рижевская ўртоқлар амалий ёрдам беришяпти.

Аспирантурада мен билан бирга ҳамюртларим Мурси Аҳмад Абдуазиз, Муҳаммад Абдулҳамидлар ҳам бирга таълим олишяпти.

Осиё ва Африкадан келиб, Тошкентда таълим олаётган студентлар Ўзбекистон олимларидан ғоятда миннатдор эканликларини, ўзлари учун яратиб берилган қулай шароитлардан хурсанд бўлганликларини энг яхши юрак сўзлари билан ифода қилдилар.

„ХОРАЗМ БУЛБУЛИ“—СТУДЕНТЛАР МЕҲМОНИ

Тошкент Давлат университетининг филология факультети студентлари Охунбобоев номидаги ёш томошабинлар театрида «Хоразм булбули» — Ўзбекистон ССР халқ артисти Комилжон Отаниёзов билан учрашув кечаси ўтказдилар.

Кечада студент Ж. Ниёзметов талантли санъаткор Комилжон Отаниёзовнинг ҳаёти ва фаолияти тўғрисида сўзлади. Сўнгра ўз-ўзидан мушоира бошланиб кетди. 3-курснинг ёш қаламкашларидан О. Хожиева «Қўшиқ тинглаб», М. Раҳимжонова «Бастакор», Қ. Носирова «Сизга айтаман», Э. Комилов «Хоразм булбулига» ва М. Жўрабоева «Бағишлов» сарлавҳали шеърларини ўқиб бердилар.

Кечанинг бадиий қисмида Ўзбек Давлат филармониясининг Комилжон Отаниёзов бошчилигидаги ансамбли студентларга катта концерт қўйиб берди.

С. ЁҚУБОВ.

Пойтахтимиздаги Тельман номли паркда баҳорги гуллар шаҳар виставкаси ўтказилди. Бу виставкага шаҳар ва область районларидан жуда кўп гул ишқибозлари қатнашишди. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ботаника боғининг коллективи топган янги лола навлари ҳамманинг эътиборини ўзига жалб қилди. Виставкада шунингдек гўзал сиренлар, хушбўй атргуллар ва бошқа ниҳоллар намойиш қилинди. Суратда: томошабинлар лолаларга мафтун бўлишмоқда.

А. Абалян фотоси.

ШИНГИЛ ХАБАРЛАР

ТОШКЕНТ. Фурқат ва Уйғур кўчаларида яшовчи аҳоли учун қурилиш материаллари билан савдо қилувчи янги магазин очилди.

М. Султонов.

ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ. «Гулистон» колхозининг 700 кишига мўлжалланган клуби ишга туширилди. Яқинда клубда Тошкентдаги Ленин орденли Ҳамза театри артистлари иштирокида А. Қаҳҳорнинг «Тобутдан товуш» спектакли қўйилди.

Й. Ибоев.

ОҲАНГАРОН. Шаҳардаги «Шахтёр», «Спутник», «Строитель» клубларида республика хотин-қизлар съезди олдидан кино-фестивал ўтказилди. Фестивалда «Ҳукумат аъзоси», «У Ватанни ҳимоя қилади» деган кино-фильмлар намойиш қилинди.

И. Аҳмедов.

Ўзбекистон ССР Давлат бадиий адабиёт нашриёти ўзбек адабиёти библиографияси китобини босиб чиқарди. Библиографик кўрсаткич 1940 йилдан 1958 йилгача бўлган давр ичида эълон қилинган бадиий адабиёт, фольклор, адабиёт тарихи ва танқидий асарларнинг рўйхатини ўз ичига олади.

Р. Пинхасов.

Куйбишев районининг Учительская кўчасида янги озиқ-овқат магазини очилди. Магазинда кондитер, нон, бақалея ва бошқа бўлимлар бор.

М. Мирзақобилов.

Политехника институти студентлари учун Тельман номидаги паркда икки қаватлик ошхона ишга туширилди. Ошхонада иккита зал бўлиб бир йўла 150 киши овқатланади.

И. Хатамқулов.

Ботвинникми, Петросянми?

ТЎҚҚИЗИНЧИ ЎЙИН—ДУРАНГ

Ботвинник-Петросян матчининг тўққизинчи ўйинида рақиблар ўйиннинг бошидаёқ қандай юришни кўп ўйлаб қолдилар. Матчнинг бу сафарги ўйинида Каталония усули ўйин бошида биринчи марта ишлатилди. Бунинг натижасида ҳар иккала томоннинг позицияси мураккаблашди ва кескинлашди, рақиблар олдида мушкул проблемалар пайдо бўлди.

9-юришда Ботвинникнинг нияти маълум бўлиб қолди. У, король катагида пиёда билан тўсатдан ҳужумга ўтиб, ўйинни активлаштириб юборди. Оқ доналар билан ўйнаётган Петросян дарҳол бунга қарши чоралар кўрди. У, доналарни тахтада жойлаштириб бўлиб, қораларнинг хатарли отини уриб олди. Петросян ўз рақибининг кучларни сафарбар қилишдаги бир оз сустлигидан фойдаланиб, марказдаги вазиятни енгиллаштирди.

Бир қанча кескин юришлардан кейин ўйиннинг охирида оқларнинг қўли бир оз баланд бўлиб қолди. Петросян бир пиёдани ютиб олди. Бу ўйин 41-юришда кечиктирилди. Ботвинник ўз руҳининг активлиги туфайли ўйинни дуранг билан тамомлаш имкониятига эга бўлиб қолди.

Ботвинник ўзининг ёзиб қолдирган юриши билан шахмат билимдонларини бирмунча таажжубга солиб қўйди. Уларнинг кўплари Ботвинник ўйинни дуранг қилмоқ учун қатъийроқ чоралар кўради, деб ўйлаган эдилар. Лекин ўйинни шу тарзда давом эттирган тақдирда ҳам, Петросяннинг ютиши учун реал имкониятлари йўқлиги тез орада маълум бўлиб қолди.

Ботвинник иккинчи пиёдани қурбон қилиб, ўйинни руҳ билан тамомлашга ўтди. Петросяннинг руҳи ўз пиёдаларини ҳимоя қилиш билан овора бўлиб, пассивлашиб қолди. Бир неча юришдан кейин қоралар оқларнинг пиёдаларидан бирини ютиб олди, натижада 9-ўйин дуранг билан тамомланиши узил-кесил маълум бўлиб қолди.

Қораларнинг 55-юришидан кейин Петросяннинг таклифига биноан, ўйин дуранг бўлди, деб қайд қилинди. Матч ҳисоби Петросян фойдасига 5:4 бўлиб қолди.

Л. ПОЛУГАЕВСКИЙ
халқаро гроссмейстер, ТАСС-нинг шахмат обзорчиси.

Келаси йил нима бўларкин?

Краславский район «Большевик» колхози 1-далачилик бригадасининг аъзоси Пётр Яковель хўжалигида бир қўй бўлиб, ҳар йилги қўзилашида орттириб қўзи бермоқда. Биринчи қўзилашда у битта, иккинчисида 2 та, учинчисида 3 та, тўртинчисида 4 та насл берди. Бу йил шу қўй бирданига 5 та қўзи берди. Қўзиларнинг ҳаммаси соғлом ва яхши ўсаяпти.

Қизиқ, совлиқ келаси йил қўзилашида нечта насл берарркин-а?

Л. ПЕЛЬНИК.
Латвия ССР.

ОБ-ҲАВО

Бугун Тошкент шаҳрида ва областида ҳаво ўзгариб туради, ёғингарчилик бўлмайди. Эрталаб Тошкентда 10—12, областда 9—14, кундузи Тошкентда 22—24, областда 20—25 даража иссиқ бўлади. Келес яйловларида ёғингарчилик бўлмайди.

Тошкент об-ҳаво бюроси.

ШОИР ЮБИЛЕЙИГА ТАЙЁРГАРЛИК

Бу йил ўзбек совет шеъриятининг отахони, академик Ғафур Ғуломнинг туғилганига 60 йил тўлади. Шу муносабат билан шоир ижодига бағишланган адабий кечалар, у билан қизиқарли учрашувлар бўлиб ўтмоқда.

Ўзбекистон Фанлар академияси А. С. Пушкин номидаги Тил ва адабиёт институти ижодий коллективи ҳам бу муҳим воқеани муносиб нишонлаш учун қизғин тайёргарлик кўрмоқда. Май ойининг бошларида Ғафур Ғулом ижоди ва фаолиятига бағишланган катта илмий сессия бўлади. Сессияда юбилярнинг поэзияси, прозаси, рус тилида чиққан асарлари ҳамда олимлик фаолияти каби темаларда филология фанлари кандидатлари С. Мамажонов, М. Султонова, М. Расулий ва А. Абдуғафуровлар доклад қиладилар.

Бундан ташқари, институт олимларидан филология фанлари кандидатлари Ҳомил Ёқубов, Бердиали Имомов, Наурўз Жапоқовлар Ғафур Ғулом ижодий фаолияти юзасидан марказий матбуот учун мақолалар ёзмоқдалар. Институтда шоир ҳаёти ва ижодини экс эттирадиган кўркам плакат чиқарилмоқда.

Ў. МУҲИДДИНОВ.

ҲОДИСА

„ДРОЗД“НИНГ ЁРДАМИ БИЛАН...

Бўка районидаги Ильич номли колхоздаги 33-магазинга кечаси ўғри тушганлиги ҳақида колхозчилар милиция бўлимига хабар қилишди.

Тошкент область милиция бошқармасининг навбатчиси милиция майори ўртоқ Ғозиев тезликда эксперт билан қидирув итини юборди.

Воқеа содир бўлган ерга етиб келган оператив группадаги қидирув ити «Дрозд» ўғри урган магазиндан из олиб 3 километр юргандан кейин, колхоз территориясида жойлашган бир уйга оператив ходимларни олиб киради. Ит у ердан чиқиб колхоз идораси олдидаги пахта пунктига бошлайди. Пунктда пахта қоплаётган кишилар орасидан Комил Қўлдошевни бориб тишлайди.

Магазиндан озиқ-овқат, арақ, вино ва савдо қилинган пул ўғирланган эди.

Қўлдошевнинг уйи тинтув қилинган вақтда бўшалган арақ ва вино шишалари чиқди. Олиб борилган оператив ҳаракатлар натижасида Қўлдошев қилмишига иқрор бўлди. У жиноий жавобгарликка тортилди.

А. МИРПУЛАТОВ.

СУД ЗАЛИДАН

ЎЛИКЛАР ҲИСОБИГА

Селикат-керамика заводи қабрларга ёдгорлик тошлари тайёрлаш цехининг бригадири П. Я. Гебов текин бойлик орттириш йўлида ҳар қандай харомхўрликдан қайтмади.

У завод раҳбарларининг назорати бўшлигидан фойдаланиб, бухгалтерия ишларини чалкаштирди. Ёдгорлик тошларидан келадиган даромадларнинг бир қисмини ўз жиғилдонига ҳазм қилиб юборди. У. Рабинович, Агафонова, Овчинниковлардан ёдгорлик тошлари тайёрлаб бераман деб 658 сўм пулни шилиб олди. Бу билан нафси тийилмади. Давлатнинг 5491 сўм маблағини ҳам қалбаки йўллар билан ўзлаштирди.

Гебовнинг уйи тинтув қилинган пайтда 13920 сўмлик 3 процентли давлат заёми ва бошқа қимматбаҳо моллар топилди.

Яқинда Гебовнинг жиноий иши Октябрь район халқ судида кўрилиб, у 10 йилга озодликдан маҳрум этилди ва етказган зарарларини давлат фойдасига ундиришга ҳукм қилинди.

Ҳ. ТОШХЎЖАЕВ
халқ маслаҳатчиси.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

16 АПРЕЛДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.00 — **«Звезда» телевизион журнали**, 18.50 — **Ленин барҳаёт** (ҳужжатли фильм), 19.00 **Телевизион янгиликлар**, 19.15 — **Нефть тошларида ёнғин** (ҳужжатли фильм), 19.25 — **Екатерина Воронина** номли бадиий фильм, 21.00 — **Концерт** («Политотдел» колхози бадиий ҳаваскорлари ижросида).

21.30 — **Қозоқ тилида эшиттириш.**

Ўзбек тилида: 21.45 — **Телевизион янгиликлар**, 22.00 — **Юмористик новеллалар.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА:

Ўзбек тилида: 20.15 — **Вақтни қувиб ўтганлар**, (ёшлар учун), 20.35 — **Телетомошабинлар саволига жавоб**, 20.55 — **Олимлар лабораториясида**, 21.15 — **Китоблар оламида.**

Рус тилида: 21.45 — **Москвада баҳор** (телевизион спектакль).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 16/IV да **Шоир қалби**, 17/IV да **Кулган киши.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 16/IV да **Номус**, 17/IV да **Тобутдан товуш.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 17/IV да **Тошболта ошиқ.**

КИНО

Шамол эсганг, бўрон унар — «ВАТАН» (кундуз соат 3, кеч 5.20 ва 7.40 минутда), «ИСКРА», «ЎЗБЕКИСТОН», «СПУТНИК», (кундуз ва кечқурун).

Жодугар қизи — «ВАТАН» (эрталаб соат 10, 11-40, кундуз 1-20 ва кеч 9.50 минутда).

Тошқин — «МИР» (эрталаб соат 10, кундуз 4 ва кеч 8 да).

Капитан Лой тушн — «МИР» (кундуз ва кечқрун).

Гуноҳкор фаришта — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун), «ФЕСТИВАЛЬ» (кеч соат 8 ярмида).

Танца кечаси — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), КАФАНОВ номли (кеч соат 8 ярмида).

Биринчи учрашув—«КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10, кундуз 2 ва кеч 6 да).

КАЛИНИН РАЙОН МАТЛУБОТ СОЮЗИ

культмагида

ТЕЛЕВИЗОРЛАР, РАДИОЛАЛАР, РАДИОПРИЕМНИКЛАР, БОЛАЛАР АРАВАЧАЛАРИ, ТИКУВ МАШИНАЛАРИ, ВЕЛОСИПЕДЛАР ВА БОШҚА МАДАНИЙ ТОВАРЛАР

СОТИЛАДИ

ва харидорлар уйига етказиб берилади.

Магазиннинг адреси: Оржоникидзе посёлкаси, Кооператив кўчаси, 22-уй (1, 16-автобуснинг «Луначарский маркази» остановкаси).

ГАЗЕТА ва журналларга

1963 ЙИЛНИНГ ИККИНЧИ ЯРМИ УЧУН

ЯНГИ обуна

қабул қилинади

ВА ДАВОМ ЭТТИРИЛАДИ.

Обуна «Союзпечать» ва алоқа бўлимларида, шунингдек завод, фабрика, муассаса ва ўқув юртларидаги жамоатчи обуна тарқатувчилар томонидан қабул қилинади.

Бирлашган нашриёт.

Юқори Чирчиқ район, Бурчмулла қишлоқ, Устарасойда турувчи **Шагидулла Муҳамеджанович Тинчуриннинг** Кўмишконда турувчи Надежда Михайловна Борькинадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент область Юқори Чирчиқ район халқ судининг «Бўстонлиқ» участкасида кўрилади.

Генерал Петров кўчаси 1-уйда турувчи **Светлана Илларионовна Левшинанинг** шу уйда турувчи Эрнст Аронович Левшиндан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Куйбишев район халқ судида кўрилади.

Большевик кўчаси, Унумли проезд, 81-уйда турувчи **Нафиса Мирзаева (Мирзиётова)нинг** шу проездаги 83-уйда турувчи Фатхулла Мирзаевдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ судида кўрилади.

Суратда (чапдан ўнгга): парник хўжалиги устаси Мажид Рашидов ўз шогирди Урунбой Самадов билан кўчатларни парвариш қилмоқда.

Р. Алибеков фотоси.

ЛАВҲА

ИККИ НАФАС ПАЙВАНДИ

Тинчлик баҳори чинакамига қулоч ёзди. Кунлар исийбошлади. Ямяшил дарахтларнинг парча-парча япроқлари ерга соя ташламоқда. Уйғонган табиатнинг бағрида меҳнат завқи жўш урмоқда. Булбулни соғинган шинавандалар ғунчалаган гулларнинг тезроқ очилишини интизорлик билан кутмоқдалар. Ариқларни тўлдириб оқаётган малларанг сувлар айниқса деҳқонларнинг қувончини оширмоқда. Кўклам ва меҳнат нафаси бир-бирига пайванд бўлиб кетган.

Генерал Раҳимов номли катта хўжаликнинг бағрида иш қизғин. Ҳар жиҳатдан қаддини тиклаб олган бу колхознинг довруғи эл дастурхонига тўкадиган маҳсулоти билан ҳаммаёққа тарқалган. Колхоз дастлабки баҳор маҳсулотларини чиқариб кўзларни қувонтирди. Боғ-боғ барра пиёзлар, оқ-қизил редискалар шаҳарлик меҳнаткашларга совға қилиб жўнатилмоқда.

Боғбонларнинг авжи иши қизиган кезларда шу колхозда бўлдик.

— Аббос ота ҳорманг, — деди раис Мақсудали ака Маъмуров боғбонларнинг ёнига борар экан.

— Келинг раис, — деди оппоқ соқолли бу отахон Мақсудали ака билан кўришатуриб.

Биз бу чолни дарров таниб олдик. Чунки, ўтган йили куз палласида келганимизда бригадир Ғозибой Тиллаев отанинг миришкорлик тарихини бизга сўзлаб берган эди.

Ток оши қилгудек бўлиб қолган барглар ёнида ғуж-ғуж узум шўралари пайдо бўлабошлабди. Боғбонларнинг умр бўйи бу ерни кўкартиришдаги хизматлари олам-олам таърифга арзийди. Мана, Аббос ота Орипов, Исмоил Исмоғилов, Раҳимбой Қозоқбоев, Қурбон Исроилов, Хожианбар ота Соатовлар 50 гектар чамасидаги бу боғни яна парвариш қилмоқдалар. Ишкомларнинг қишда бузилиб кетган жойларини янги поялар билан кўтармоқдалар.

— Аббос ота бу йилги ҳосилни ўтган йилгидан ҳам кўпайтирамиз деяпсиз-а, ҳозир шунга эришиш учун нималар қилаётирсиз,— сўрадик биз кекса боғбондан.

— Ўғлим, биз боғбонлар боққа қадам қўйганимизда дастлаб ток навдалари қишдан қанақа чиққанига қараймиз. Совуқ урдими ё йўқми. Бу йил токларимиз қишдан яхши чиқибди, ҳаммаси саломат. Шунинг ўзи ишимизнинг яхши бошланишидир. Мана ҳозир токларнинг тагини юмшатмоқдамиз, эрта-индин сув қўямиз. То узум пишгунгача буёғи меҳнат, — табассум билан сўзлади Аббос ота.

Раис Мақсудали ака билан боғбонлар ёнидан колхознинг теплицасига томон йўл олдик. Ўртоқ Сиддиқ Улмасов бошчилик қилаётган теплица хўжалиги бир миллион 600 минг туп помидор кўчатини тайёрлаб, экишга тарқатмоқда.

— Кеча Қурбонали аканинг бригадасида икки гектар ерга помидор экилди, — деди Сиддиқ Улмасов.

Биз теплица хўжалигини бир неча йилдан буён аҳолига барвақт помидор етказиб беришдаги ишларига қизиқдик.

— Биз ҳар бир туп кўчатни яхши сақлаш учун теплицаларнинг об-ҳавосини кўчатнинг ўсишига қараб мослаштирамиз, — дейди Сиддиқ Улмасов.

Теплицанинг ҳовлисида Саломат Азимова, Турсуной Тўлаганова, Мастура Олимова, Дилбар Турсунова каби колхозчилар кўчатларни авайлаб олиб алоҳида идишларга солиб турганини кўрдик. Бу ерда етиштирилган яхши кўчатлар далаларнинг ҳуснига ҳусн қўшади.

— Биз фақат ўзимизнинг колхозгагина эмас, балки атрофдаги қўшни хўжаликларга ҳам кўчат тарқатаётирмиз, — деди бригада табелчиси Обиджон Файзиев.

— Ҳатто ҳар бир туп помидор кўчати ҳам табелчининг ҳисоб дафтарида, — деди Мақсудали ака.

Колхознинг тўққизинчи бригадаси ҳар йили биринчи бўлиб ҳосил беради. Бригадир Қурбон Маъмуров ишнинг кўзини биладиган деҳқон.

— Техника пахтачиликни қанча ривожлантираётган бўлса, сабзавотчиликка ҳам шунча фойда келтирмоқда. Ерларга махсус машина билан картошка экдик. Эртаги картошкани шу ердан оламиз, — дейди бригадир.

— Қовун-тарвузингизнинг ҳам ширинлик таърифини эшитганмиз, — ҳазилнамо дедик унга.

— Ёвариқнинг қовунини емабсиз оламга келмабсиз. Қовуннинг ширини шу ерда бўлади-да. Ана, ўн гектарга қовун-тарвуз экиб қўйдик. Ширинаки ўйнагани кузда биз томонга келаверинглар, — деди бригадир.

Шу кунларда қизғин иш палласи бошланган. Ҳозиргача 102 гектар ерга картошка, 73 гектар ерга пиёз, 42 гектар ерга арпа, қолган ерларга беда, сабзи, ош лавлаги, маккажўхори, бодринг экилди.

Генерал Собир Раҳимов номли колхоз ерлари паст-баланд бўлишидан қатъий назар яхши ишлов берилганлигидан жуда серунум. Мана бир неча ўн йилдирки колхоз планни ҳамма соҳалар бўйича бажариб келади. Эл дастурхонининг тўкин бўлишига бу хўжаликнинг азамат колхозчилари катта ҳисса қўшадилар.

Ю. ҲАМДАМОВ.
Калинин райони.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»

4 БЕТ, 16 АПРЕЛЬ, 1963 ЙИЛ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентских промышленного и сельского областных комитетов КП Узбекистана, Ташкентского горкома КП Узбекистана, промышленного и сельского областных Советов депутатов трудящихся.

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 29004, редактор ўринбосари — 25885. Секретариат — 34808. Партия турмуши бўлими — 26232. Пропаганда ва совет қурилиши бўлими — 28761. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040. Адабиёт ва санъат, маданият, саноат, транспорт ва маҳаллий ахборот бўлимлари — 33786. Хатлар бўлими — 34048. Илғор тажрибаларни пропаганда қилиш штатсиз бўлими — 31.936. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 30249 дан 30258 гача.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони Сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси.

Р. 06847. ИНДЕКС 64695 А. 1573.